

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Jelentés

**Magyarország 2013. évi nemzetközi fejlesztési együttműködési és nemzetközi
humanitárius segítségnyújtási tevékenységéről**

Budapest, 2014. december

Tartalom

<u>1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ .....</u>	<u>4</u>
<u>2. MULTILATERÁLIS FEJLESZTÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉS.....</u>	<u>6</u>
2.1. A 2015 UTÁNI GLOBÁLIS FEJLESZTÉSI ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI KERETRENDSZER KIALAKÍTÁSA	6
2.2 EGYÜTTMŰKÖDÉS A NEMZETKÖZI FEJLESZTÉSFINANSZÍROZÁSI-PÉNZÜGYI INTÉZMÉNYEKSEL	7
2.3 EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ EURÓPAI UNIÓBAN	7
2.3.1. AZ ÍR ÉS LITVÁN EU-ELNÖKSÉG	7
2.3.2. HOZZÁJÁRULÁS AZ UNIÓ FEJLESZTÉSI ESZKÖZEIHEZ, RÉSZVÉTEL A FELHASZNÁLÁSBAN	9
2.4 OECD.....	10
2.5. KLÍMAVÉDELEM	11
2.6 FAO	11
<u>3. BILATERÁLIS NEMZETKÖZI FEJLESZTÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉS .....</u>	<u>13</u>
3.1 BILATERÁLIS NEMZETKÖZI FEJLESZTÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉS A PARTNERORSZÁGOKKAL	13
3.1.1 AFRIKA ÉS A KÖZEL-KELET	13
3.1.2 ÁZSIA	14
3.1.3 NYUGAT-BALKÁN ÉS KELET-EURÓPA	17
3.2 ÖSZTÖNDÍJAK A KÉTOLDALÚ FEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉGBEN.....	22
3.3 KÖTÖTT SEGÉLYHITELEZÉS.....	22
<u>4. HUMANITÁRIUS SEGÉLYEZÉS .....</u>	<u>24</u>
4.1 BILATERÁLIS HUMANITÁRIUS SÜRGŐSSÉGI ÉS REHABILITÁCIÓS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS 2013-BAN	24
4.1.1 SZÍRIAI VÁLSÁG	24
4.1.2 KÖZEL-KELET	26
4.1.3 AFRIKAI VÁLSÁGOK	26
4.1.4 FÜLÖP-SZIGETEK	26
4.1.5 HAITI	27
4.1.6 PAKISZTÁN	28
4.2 HUMANITÁRIUS CSÚCSTALÁLKOZÓ	28
4.3 EGYÜTTMŰKÖDÉSÜNK A NEMZETKÖZI HUMANITÁRIUS SZERVEZETEKSEL	28

<u>5. KAPCSOLATOK MAGYAR NEFE VÉGREHAJTÓKKAL</u>	29
5.1 MAGÁNSZEKTOR.....	29
5.2 CIVIL KAPCSOLATOK.....	29
<u>6. NEFE TUDATOSSÁGNÖVELÉS, RÉSZVÉTEL ÉS AKTÍV SZEREPVÁLLALÁS NEMZETKÖZI FEJLESZTÉSI TÁRGYÚ RENDEZVÉNYEKEN</u>	31
6.1 NEFE- ÉS HUMANITÁRIUS JELLEGŰ RENDEZVÉNYEK.....	32
6.2 NEFE KERETSTRATÉGIA, SZAKPOLITIKAI STRATÉGIA ÉS NEMZETKÖZI HUMANITÁRIUS KONCEPCIÓ	33
<u>7. MELLÉKLETEK</u>	34
1. SZ. MELLÉKLET: MAGYARORSZÁG HIVATALOS FEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSÁNAK (ODA) MEGOSZLÁSA 2013-BAN.....	35
3. A KÜLÜGYMINISZTERIUM NEFE RÁFORDÍTÁSAI 2013-BAN	38
4. SZ. MELLÉKLET: A TÁRSTÁRCÁK ÉS EGYÉB ÁLLAMIGAZGATÁSI INTÉZMÉNYEK ODA-KÉNT ELSZÁMOLHATÓ BILATERÁLIS KIFIZETÉSEI 2013-BAN.....	41
5. SZ. MELLÉKLET: MAGYARORSZÁG KÖTÖTT SEGÉLYHITELEZÉSI PORTFÓLIÓJA 2013-BAN.....	52
6. SZ. MELLÉKLET: MAGYAR KORMÁNYZATI HUMANITÁRIUS SEGÉLYTEVÉKENYSÉG 2013-BAN	53
7. SZ. MELLÉKLET: AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA EGÉSZSÉGÜGYI ÁLLAMTITKÁRSÁGÁNAK MAGYAR ODA-HOZ TETT KIEGÉSZÍTÉSE:	55

1. Vezetői összefoglaló

A nemzetközi fejlesztési együttműködési (NEFE) és nemzetközi humanitárius tevékenység Magyarország külkapcsolati rendszerének és a globális kihívások megválaszolásában vállalt magyar szerepvállalásnak fontos részévé vált. Az Egyesült Nemzetek Szervezete (a továbbiakban: ENSZ), a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (a továbbiakban: OECD) és EU-tagként Magyarország osztozik a legfejlettebb országok által a világ elmaradott régióinak megsegítéséért érzett felelősségben és nemzetközi fórumokon többször megerősített kötelezettségekben. Nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenységünk hozzájárul Magyarország és a kedvezményezett partnerországok közötti politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok erősödéséhez és egyben erősíti a pozitív országgépünket a nemzetközi szinten. Az elmúlt négy év során a NEFE és a nemzetközi humanitárius tevékenység a Kormányprogramban megfogalmazott globális nyitás célkitűzések megvalósításának fontos alkotóelemévé vált.

A NEFE hazai intézményi keretei 2013-ban nem változtak: a Külügyminisztérium Globális Ügyekért Felelős helyettes államtitkára irányításával a Nemzetközi Fejlesztési Együttműködési és Humanitárius Segítségnyújtási Főosztály (a továbbiakban: Főosztály) gondoskodott a NEFE és a nemzetközi humanitárius segítségnyújtási politika kidolgozásáról, kormányzati koordinációjáról, valamint végrehajtásáról. A kétoldalú és a multilaterális keretek között folytatott NEFE tevékenység mellett 2013-ban a Főosztály elkészítette a középtávú, 2014-2020-ra szóló NEFE keretstratégiát, amely a szakpolitika magyar szaktudásra, markáns hozzá adott értékre épülő eredményességét és láthatóságát kívánja elősegíteni. Az előkészületekre kiemelt társadalmi figyelem is irányult, az Országgyűlés a Magyar Nemzetközi Fejlesztési Együttműködési (NEFE) Politika ügyében készült 11/2013. (III. 7.) határozatában hívta fel a Kormányt a feladat fontosságára, az elkészült stratégiát pedig a Külügyi Bizottság 2013. június 17-i ülésén megtárgyalta és elfogadta. Egyben felkérte a Külügyminisztériumot (a továbbiakban: KüM), hogy a keretstratégiát a jogszabályi előírások figyelembevételével (a kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Korm. rendelet) jóváhagyásra nyújtsa be a Kormányhoz. A közigazgatási egyeztetést követően a stratégia a Közigazgatási Államtitkári Értekezletre került 2014. március 12-én és március 20-án. A március 20-i ülésen a stratégia dokumentumai a Közigazgatási Államtitkári Értekezlet által elfogadásra és jóváhagyási javaslattal a Kormány elé kerültek.

A korábbi évekhez hasonlóan, a multilaterális keretek között zajló magyar fejlesztési együttműködés 2013-ban is domináns jellegű maradt, a hivatalos NEFE ráfordításaink (a továbbiakban: ODA) 73,5 %-a. A multilaterális rész meghatározó jellegét elsősorban az uniós befizetések – az Európai Unió közös költségvetéséhez, illetve az Európai Fejlesztési Alaphoz történő magyar hozzájárulás – magas aránya adta. A nemzetközi fejlesztési célú ráfordításoknak a bruttó nemzeti jövedelemhez viszonyított aránya, az ODA/Gross National Income - bruttó nemzeti jövedelem (a továbbiakban: ODA/GNI arány) 2013-ban 0,1031%-ra számszakilag kb. ugyanannyi lett (2012: 0,10%), mint a korábbi években.

A bilaterális keretek között Magyarország változatos formában – kétoldalú NEFE projektek, és sürgősségi, illetve rehabilitációs humanitárius projektek révén – folytatott fejlesztési és humanitárius segítségnyújtási tevékenységet az ODA-kategóriájú országokban. A

Külügyminisztérium NEFE és nemzetközi humanitárius célú előirányzatai kapcsán ugyanakkor ismételt problémaként jelentkezett a források alacsony szintje, a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználását lehetővé tevő jogszabály késői megjelenése.

A hagyományos NEFE partnerországi körben 2013-ban jelentős változások kezdődtek el a hivatalos magyar segítségnyújtás legfőbb kedvezményezettjeként számon tartott Afganisztán, Szerbia, és Vietnam vonatkozásában. Afganisztánban a Tartományi Újjáépítési Csoport (PRT) magyar szerepvállalása befejeződött, Szerbia megkezdte a csatlakozási tárgyalásokat az EU-val, Vietnam pedig közepes jövedelmű országok közé került, ami a NEFE kapcsolatok átalakulását is jelenti. A többi korábbi partnerország – Koszovó, Moldova, Ukrajna, Kenya, Palesztin Nemzeti Hatóság – mellé 2013-ban régi/új partnerek is beléptek (Mongólia, Mianmar) és újragondoltuk további kapcsolatainkat Laosszal és Kambodzsával.

A magyar NEFE átláthatóságára 2013-ban is nagy hangsúlyt fektettünk; a NEFE területen érintett magyar szereplők számára a Külügyminisztérium változatlanul nyitott volt az aktív párbeszédre, és szívesen járult hozzá a témával kapcsolatos társadalmi tudatosság javításához különböző rendezvényeken való részvétellel, előadások, illetve prezentációk megtartásával. Folytatódott az önálló NEFE kormányzati honlap felállításának folyamata, amely a folyamatos belső egyeztetéseket és a tartalommal való feltöltést követően 2014 elejétől már elérhető.

A magyar NEFE politika végrehajtásában 2013-ban is nagy hangsúlyt helyeztünk a szakpolitikák közötti koherenciára és az elérhető szinergiákra, ezért lépéseket tettünk annak érdekében, hogy partnerországaink vonatkozásában NEFE eszközökkel is segítsük az egyéb magyar külkapcsolati célkitűzések (EU-bővítés támogatása a nyugat-balkáni térségben, a Duna makroregionális stratégia külkapcsolati dimenziójának erősítése Ukrajna vonatkozásában) érvényre jutását. Az önkéntes multilaterális hozzájárulások meghatározásakor szintén a magyar NEFE és a magyar hozzáadott értékek erőteljesebb profilírozását tartottuk szem előtt, a vízügyi szektor és a fenntartható vízgazdálkodást segítő nemzetközi kezdeményezések támogatásával.

2013-ban is törekedtünk a magyar NEFE földrajzilag és tematikailag fókuszáltabb végrehajtására. Az átalakulási és integrációs tapasztalatok átadása, a tiszta vízhez való hozzáférés és a demokratikus intézményrendszerek támogatása jelentette fő irányok mellett, illetve ezekbe integrálva növekvő figyelmet kapott a környezeti fenntarthatóság és a klímaváltozás hatásainak kezelése. A magyar szerepvállalást nemzetközi kontextusban is tükrözi a Fenntartható Fejlődési Célok kidolgozásáért felelős, ún. nyitott munkacsoport magyar társelnöksége, a post-2015 folyamat követése és alakítása, valamint a 2013. októberében megrendezett Budapesti Víz Világtalálkozó.

2. Multilaterális fejlesztési együttműködés

A multilaterális keretek között zajló magyar fejlesztési együttműködésünk a korábbi évekhez hasonlóan 2013-ban továbbra is meghatározó szerepet töltött be. **Az ODA kb. 73,5%-át multilaterális csatornán keresztül jutattuk el a világ elmaradottabb régióiba**, építve a nemzetközi intézmények több évtizedes programozási, végrehajtási, ellenőrzési tapasztalatára és hatékony működésére. A nemzetközi intézmények, kezdeményezések javára teljesített hozzájárulásokon belül változatlanul meghatározó részt tettek ki az Európai Uniónak (fejlesztési költségvetés, Európai Fejlesztési Alap), a Világbank-csoport intézményeinek, illetve az ENSZ különböző szervezeteinek fizetett kötelező tagdíjak és önkéntes hozzájárulások. (ld. Mellékletek)

2.1. A 2015 utáni globális fejlesztési és fenntartható fejlődési keretrendszer kialakítása

A 2000-ben az ENSZ állam- és kormányfői csúcsertekezletén elfogadott Millenniumi Deklaráció alapján kialakított Millenniumi Fejlesztési Célok (a továbbiakban: MDG-k) teljesítésének határideje 2015-ben lejár. A 2012. évi Rio+20 konferenciát követően megkezdődött, s 2013-ban intenzív fázisba lépett a fenntarthatóság követelményeit is szem előtt tartó új, a 2015 utáni globális fejlesztési és fenntartható fejlődési keretrendszer (Post-2015 Agenda) megalkotása.

E munka eddigi legfontosabb fóruma az MDG-eket felváltó ún. Fenntartható Fejlődési Célok (a továbbiakban: SDG-k) (Sustainable Development Goals, SDGs) kidolgozásáért felelős, az ENSZ Közgyűlés égisze alatt, 2013 márciusától 2014 júliusáig működő testület (ún. Nyitott Munkacsoport – OWG) volt, melyet hazánk New York-i ENSZ nagykövete Kenyával együtt, társelnökként vezetett. A munkacsoport tevékenységének lezárásával az ENSZ Közgyűlés 68. ülészsaka elé terjesztette jelentését az SDG-kre vonatkozó javaslatairól. A közgyűlés röviddel 68. ülészsakának lezárása előtt 2014. szeptember 10-én olyan értelmű határozatot fogadott el, hogy a munkacsoport által összesen 17 célban és 169 alcélban megfogalmazottaknak fő bázisul kell szolgálniuk ahhoz, hogy a fenntarthatóság a Post-2015 Agendába integrálódjék.

Az MDG-k megvalósításával foglalkozó, 2013. **szeptember 25-i New York-i Különleges Esemény** (melyen hazánk KüM helyettes államtitkári szinten képviseltette magát) zárónyilatkozatban szolt a **Post-2015 Agenda kontúrjairól** és **meghatározta létrehozásának menetrendjét**. A 2015 utáni fenntartható fejlődési keretrendszer kialakításának következő fázisa a közgyűlési szinten 2015 januárjában kezdődő kormányközi tárgyalások. 2014. december 4-én az ENSZ főtitkár e tárgyalásokat segítő, szintetizált jelentést terjesztett elő, amely alapvetően az OWG, és a pénzügyi kérdésekkel foglalkozó szakértői bizottság jelentéseire, valamint a technológiai együttműködés és a partnerségek kérdéseinek addig kialakítandó kulcselemeire épül. Az ENSZ tagállamok állam- és kormányfőinek 2015. szeptemberi találkozója eredményeként kerül jóváhagyásra a 2015 utáni globális fejlesztési/fenntartható fejlődési keretrendszer.

2.2 Együttműködés a nemzetközi fejlesztésfinanszírozási-pénzügyi intézményekkel

Magyarország 2013-ban közel 1,1 milliárd HUF összeggel támogatta a Világbank Nemzetközi Fejlesztési Társaságát (IDA) és mintegy 2 milliárd HUF összeggel a Világbank Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bankját (IBRD), amelyek a világ legszegényebb és közepes jövedelmű országaiban a gazdasági növekedés serkentését, az egyenlőtlenségek csökkentését és a lakosság életszínvonalának növelését célzó programokat támogatnak kedvezményes hitelek és vissza nem térítendő támogatások nyújtása útján.

2013-ban is segítettük továbbá Nemzetközi Valutaalap (IMF) alacsony jövedelmű országok szegénységcsökkentő és gazdasági növekedését serkentő programjait támogató 'Poverty Reduction and Growth Facility' (PRG) eszközt és az ehhez kapcsolódó, a Világbankkal közösen működtetett, a súlyosan eladósodott országok támogatására indított 'Heavily Indebted Poor Countries' (HIPC) kezdeményezését, valamint az IDA 'Multilateral Debt Relief' kezdeményezését (MDRI), 18,1 millió HUF és 98,1 millió HUF értékben.

A nemzetközi fejlesztésfinanszírozási-pénzügyi intézmények esetében kiemelendő, hogy folyamatban van az egyes programokhoz kapcsolódóan a magyar vállalatok bekapcsolódási lehetőségeinek feltérképezése. A más országok gyakorlatát is alapul vevő tapasztalatokat a tárcák a későbbiekben egyeztetik és figyelembe veszik azokat a költségvetési tervezéseknél is.

2.3 Együttműködés az Európai Unióban

2.3.1. Az ír és litván EU-elnökség

Az uniós NEFE diszkussziókat a teljes 2013-as tárgyévben, tehát mind az ír, mind a litván elnökségi félévben áthatotta az a törekvés, hogy a 2015 utáni globális fejlesztési és fenntartható fejlődési (l. post-2015 – részletesebben a 2.1 fejezetben) keret és célok kialakítására irányuló nemzetközi folyamatokban az Unió meghatározó szereplő lehessen.

Uachtaránacht na hÉireann ar
Chomhairle an Aontais Eorpaigh
Irish Presidency of the Council
of the European Union
eu2013.ie

Az EU fellépéshez keretmandátumot adó tanácsi következtetéseket az ír elnökség idején – a fejlesztési, majd a környezetvédelmi miniszterek általi elfogadást követően – a téma horizontális jellege okán 2013. június 25-én az Általános Ügyek Tanácsa hagyta jóvá. A post-2015 Agenda megvalósítási eszközei sorában a legfontosabb kérdéskörként a litván elnökség idején, 2013. december 12-én a fejlesztési miniszterek tanácsi következtetések formájában fogadták el **a fejlesztés és a fenntartható fejlődés 2015 utáni finanszírozásának egységes megközelítésére vonatkozó uniós mandátumot.**

Az **uniós NEFE középtávú tervezése szempontjából** jelentős fejlemény, hogy 2013 februárjában az Európai Tanácson a tagállami állam és kormányfők döntésre jutottak a 2014-

2020 közötti pénzügyi perspektíva keretszámairól, s az év végéig az Európai Parlamenttel is sikerült végső megállapodásra jutni. A litván elnökség idején a Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat bemutatta **az EU közös költségvetéséből a 2014-2020 közötti időszakra** szóló nemzetközi fejlesztési támogatások tematikus és földrajzi irányaira, valamint a közös költségvetésen kívüli Európai Fejlesztési Alap támogatásainak alapvető feltételeire vonatkozó elképzeléseit, melyek már **átültetik a gyakorlatba az EU fejlesztéspolitikájának jövőbeli irányait kijelölő, 2012-ben elfogadott „Változtatás Programját”**.

A 2014-2020 közötti **külkapcsolati és fejlesztési eszközök jogszabálytervezeteiről az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság 2013 végén ért el politikai megállapodást**, mely a Parlament felhatalmazáson alapuló jogi aktusok iránti igényeinek rendezésével, valamint az uniós külkapcsolati és fejlesztési források kihelyezésének tervezési és végrehajtási folyamatában a Parlament számára biztosítandó ún. stratégiai dialógus bevezetésével fontos kompromisszumot ért el az intézményközi egyensúly biztosítása terén. Ezzel a Lisszaboni Szerződés hatályba lépése óta húzódó hatásköri vitát sikerült lezárni.

2013 júliusában a **Bizottság javaslatot tett, amely az Európai Parlament és a Tanács közös határozatát indítványozta 2015-nek a Fejlesztés Európai Événé (EYD2015) nyilvánításáról**. A kezdeményezés a szakterülettel kapcsolatos politikai figyelem, társadalmi támogatottság és általános tájékozottság növelésére irányul, a megvalósítása azért is kulcsfontosságú, hogy

az EU a jövőben is szavatolni tudja a nemzetközi fejlesztési együttműködés és a fenntartható fejlődés terén vitt globális vezető szerepét. A Bizottság a második félévi litván elnökséggel együtt gyorsított előkészítő munkába kezdett annak érdekében, hogy a határozat még a 2014-es EP választások előtt elfogadásra kerüljön. Ennek érdekében az uniós fejlesztési miniszterek 2013. december 12-i ülésén elfogadták a Tanács részleges általános megközelítését, mely alapján az EP Fejlesztési Bizottságával a 2014. február 6-i dialóguson sikerült politikai megállapodásra jutni.

2013 decemberében a Fejlesztési Tanács következtetéseket fogadott el az EU által a **demokratikus kormányzásnak a partnerországokban történő erősítése érdekében nyújtott fejlesztési támogatásokról, valamint a Szakpolitikák Fejlesztési Célú koherenciájáról**. Az év végén a Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat közös közleményt adott ki a **fejlesztés és a biztonságpolitika átfogó megközelítéséről**, mely górcső alá veszi, hogy meglévő külkapcsolati, biztonságtámogató és fejlesztési eszközeivel az EU miként biztosíthatja az uniós intézmények és tagállamok összehangoltabb fellépését a teljes válságciklus során.

A **humanitárius segítségnyújtás területét** illetően az ír elnökség idején megszületett a Tanács részleges általános megközelítése a Lisszaboni Szerződés 214. cikke alapján létrehozandó **európai önkéntes humanitárius segítségnyújtás hadtestéről (EVHAC)**. A litván elnökség során lezajlottak az EVHAC-val kapcsolatos dialógusok és a sikeres egyeztetéseket követően a jogszabálytervezet első olvasatban elfogadásra került, ezzel megteremtve annak lehetőségét, hogy a program 2014-ben elindulhasson és abban magyar önkéntesek, önkéntes-küldő szervezetek is részt vegyenek.

Az ír elnökség során megindult az **Európai Humanitárius Konszenzus végrehajtásának átfogó értékelése** is, továbbá az Európai Bizottság közleménye nyomán a katasztrófákkal szembeni **ellenálló-képesség témájának** feldolgozása, először tanácsi következtetések, majd konkrét végrehajtási terv kidolgozása formájában. Az ír elnökség a humanitárius területen az élelmezés- és táplálkozásbiztonság kérdéskörét kezelte saját prioritásaként, melyről informális miniszteri vitát szervezett.

A Bizottság 2013-ban a 2014-2020 közötti programozási időszakra vonatkozó tervezés és gyakorlati megvalósítás során történő szorosabb együttműködésre irányuló javaslatokkal tartotta napirenden a humanitárius segélyezés, a katasztrófák utáni helyreállítás és a hosszabb távú fejlesztési tevékenység összekapcsolását (**LRRD**).

Az EU és tagállamai 2013-ban is képesek voltak megőrizni vezető szerepüket az OECD Fejlesztési Bizottságában (a továbbiakban: DAC) tagsággal bíró nemzetközi donorok sorában, azonban 2012-höz képest a kollektív uniós és tagállami fejlesztési ráfordítások (ODA/GNI) stagnálást mutattak (0,43%).

2.3.2. Hozzájárulás az Unió fejlesztési eszközeihez, részvétel a felhasználásban

Magyar részről 2013-ban is támogattuk, hogy az Unió által nemzetközi fejlesztési célokra fordított összegek felhasználása minél hatékonyabb, eredményesebb és átláthatóbb legyen, egyben törekedtünk a magyar végrehajtó partnerek részvételi lehetőségeinek javítására. Az intézményi együttműködést célzó **NEFE-programok révén elsősorban az EU által finanszírozott ikerintézmény-fejlesztési (Twinning és TAIEX) programok pályázását kívánjuk elősegíteni.**

Az Európai Parlamenttel való politikai megállapodást követően a 2014-2020 közötti pénzügyi perspektíva külkapcsolati **fejezetének összköltségvetése** folyó áron **66,262 milliárd EUR**, az Európai Fejlesztési Alap (a továbbiakban: EDF, illetve Alap) pedig **30,506 milliárd EUR** összeggel került véglegesítésre. A 11. EDF 30,506 milliárd EUR összegű költségvetése az EU részéről komoly elkötelezettségről tesz tanúbizonyságot az ACP országok felé.

Magyarország hozzájárulási kulcsa az EDF-hez a 2014-2020 közötti időszakban 0,61% lesz, ami összesen kb. 186 millió EUR hozzájárulást, évi bontásban 26,6 millió EUR-t jelent. *(A 0,55%-os hozzájárulási kulcs alapján tett, 2008-2013 közötti 125 millió EUR befizetési kötelezettséghez képest ez arányosítva kb. 17%-os növekedést tesz ki).* A hozzájárulási részleteket az Alap likviditási és projektfinanszírozási szükségletétől függő éves részletekben kell befizetnünk. **Az Alapba Magyarország 2013-ban 1.802.240.124 HUF-ot fizetett be.** A források földrajzi és tematikus felosztásáról az e céllal működő EDF komitológiai bizottság a tagállami képviselők részvételével dönt, a végrehajtás súlypontját a partnerországokban működő EU Delegációk jelentik. Az EDF-ből megvalósuló fejlesztési projektek végrehajtásába magyar részről fejlesztési szereplők eddig nem tudtak érdemben bekapcsolódni, így a végrehajtói pályázatokkal kapcsolatos információkat 2013-ban is törekedtünk folyamatosan minél szélesebb kör részére eljuttatni, a Nemzetgazdasági Minisztériummal (a továbbiakban: NGM), illetve a Nemzeti Befektetési Ügynökséggel (a továbbiakban: HIPA) együttműködve.

A következő uniós pénzügyi perspektíva alatti külkapcsolati eszközök működéséről elért politikai megállapodása kapcsán lényeges fejlemény, hogy a 2014-2020 közötti költségvetési időszakban a Határon Átnyúló Együtműködések (CBC) hatálya egyaránt kiterjed az Európai Területi Együtműködés, az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA) és az Európai Szomszédsági Eszköz (ENI) alatti programokra.

Az uniós joganyag átvételét és alkalmazását elősegítő intézményfejlesztési **Twinning Program keretében 2013 során** magyar intézmények 6 (Vidékfejlesztési Minisztérium, a továbbiakban: VM, és háttérintézményei: 4) ikerintézményi projekt megvalósításában vettek részt, és a VM részéről egy további projekt kedvező elbírálásban részesült. **Magyarország elsődlegesen az előcsatlakozási alapokból (IPA) részesülő országokban (Bosznia-Hercegovina, Macedónia, Szerbia) volt aktív, a szomszédsági és partnerségi politika hatálya alá eső országok közül pedig Ukrajnában és Izraelben** valósított meg ikerintézményi projektet. Az elmúlt évek statisztikáival összevetésben a **2013. évi eredmények a benyújtott pályázatok száma szempontjából kimagaslóak**, az elnyert projektek számát tekintve pedig eléri az eddig legsikeresebb 2007. és a 2011. év teljesítményét, mikor egyaránt 7-7 projekt tekintetében esett magyar tagállami partnerre a választás. A magyar szereplők elsősorban bel- és igazságügy (Országos Rendőr-főkapitányság, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, a továbbiakban: ORFK, illetve KIM), mezőgazdaság, vidékfejlesztés és élelmiszerlánc-felügyelet (VM, és háttérintézményei: Agrárgazdasági Kutató Intézet, Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal, Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, a továbbiakban: AKI, MVH, NÉBIH); továbbá a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH), parlamenti kapacitásépítés (OGY) és munkaügy (Nemzeti Munkaügyi Hivatal) területen bizonyultak sikeresnek. Külön kiemelendő az uniós csatlakozással kapcsolatos tapasztalatok átadása iránt növekvő érdeklődés, elsősorban a nyugat-balkáni partnerországok körében.

A Twinning mellett az ún. Technical Assistance and Information Exchange (a továbbiakban: **TAIEX**), keretében került sor 2-5 napos szemináriumokra, szakértői kiküldetésekre, tanulmányutakra. A TAIEX lényege, hogy tagállami szakértők kiküldésével a tagjelölt és potenciális tagjelölt, valamint az Európai Szomszédságpolitikában részes államok számára segíti elő az EU-s joganyag átültetését, alkalmazását, illetve az azzal való együtműködési képességet. A magyar szakértői részvétel 2013-ban tovább fokozódott, **összesen 148 magyar szakértő vett részt a különböző programokon**. Leggyakrabban a **belső piachoz, a bel- és igazságügyhöz, a mezőgazdasághoz, a vidékfejlesztéshez, a halászhathoz és az élelmiszerlánc-felügyelethez kapcsolódó témák** képezték az ismeretátadás tárgyát.

2.4 OECD

Magyarország 2013-ben megfigyelői státuszban vett részt az OECD Fejlesztési Támogatási Bizottságának (DAC) tevékenységében. 2013-ban a DAC intenzív meggyőző munkát folytatott annak érdekében, hogy bővítse tagjainak körét, amely jelenleg kizárólag az iparosodott, nyugati típusú fejlett demokráciákat tömöríti, és hosszú idő után a tavalyi évben sikerült új tagokkal gyarapodnia (Izland, Magyarország kivételével a V4 országok, Szlovénia). Magyarországon **a belépésről szóló politikai döntés még nem született meg, a tagsággal járó követelményeket vizsgáljuk**, a kérdésben több egyeztetésre is sor került a tagság feltételeiről.

2013-ban az OECD fejlesztési fórumain vezetői szinten képviselttük hazánkat, amelyek kiemelt témái között szerepelt a 2015 utáni időszakra vonatkozó fejlesztési célok felvázolása, valamint megkezdődött a párbeszéd az új fejlesztési kihívásokhoz igazított, a megváltozott globális pénzügyi környezet hatásait figyelembe vevő új fejlesztésfinanszírozási módszertan kidolgozásáról – az ODA reformról – is.

2.5. Klímavédelem

2013-ban törekedtünk arra, hogy **a klímavédelem a NEFE tevékenységünk új célterületeként jelenjen meg**. A Külügyminisztérium folytatta annak az 1 millió USD értékű, energiahatékonyságot célzó projektsorozatot megvalósítását Kárpátalja és Nyugat-Ukrajna területén (a Keleti Partnerség jegyében), amely során alsó, közép- és felsőfokú oktatási intézmények, óvodák, egészségügyi, kulturális, szociális és egyházi intézmények fűtési rendszerének korszerűsítésére, illetve azok tető- és ablakszerkezetének felújítására került sor. A projekt hozzájárulást jelentett Ukrajna alacsonyabb szén-dioxid kibocsátást célzó törekvéseihez.

Multilaterális vonatkozásban az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezményének (UNFCCC) pénzügyi mechanizmusaként működő Globális Környezetvédelmi Alap (**GEF**) hazai intézményi koordinációját 2013-ban is a Külügyminisztérium Nemzetközi Fejlesztési Együttműködési és Humanitárius Segítségnyújtási Főosztálya látta el. Magyarország – az Ausztriát, Belgiumot, Csehországot, Luxemburgot, Szlovéniát, Szlovákiát, Törökországot és hazánkat tartalmazó ország-csoport megállapodásának megfelelően – 2013-ban mint megfigyelő volt jelen a GEF Tanácsában. A GEF a környezetvédelem-finanszírozás területén napjainkban a világ legmeghatározóbb alapja, amely alapvetően hat tematikus területen nyújt vissza nem térítendő támogatásokat fejlődő és átmeneti gazdaságú országok számára (biodiverzitás, klímaváltozás, fenntartható vízgazdálkodás, talajerózió megelőzése, ózonréteg védelme és az élővilág szennyeződésének megakadályozása). A finanszírozási területek a 2013. januárban elfogadott Higany Egyezmény alapján várhatóan ki fognak egészülni a higany okozta, káros környezeti hatások enyhítésével is.

Magyarország 2013-ban is aktívan részt vett a Zöld Klíma Alap Board-jának (**GCF**) munkájában. A 12 fejlett és 12 fejlődő országot/ország-csoportot képviselő 24 tagú Board munkájában hazánk is helyet kapott Lengyelországgal együttműködve (*jelenleg Helyettes Board tagként*). A GCF a várakozások szerint a jövőben a globális klímafinanszírozás legfontosabb intézményévé válik, és kiemelkedő szerepe lesz a fejlődő országok számára 2020-ig juttatandó évi 100 milliárd USD klímafinanszírozási forrás mobilizálásában és felhasználásában.

2.6 FAO

Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetével (**a továbbiakban: FAO**) **2007-ben kötött Megállapodás** (a Magyar Köztársaság Kormánya és az Egyesült Nemzetek Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) között a FAO Európai és Közép-Ázsiai Regionális Hivatala, a FAO Közép- és Kelet-Európai Alregionális Hivatala, valamint a Közös Szolgáltató Központ felállításáról szóló megállapodás kihirdetéséről szóló 203/2007. (VII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 203/2007. (VII. 31.) Korm. rendelet) **értelmében 2013-ban** is tovább folytatódott 22 fejlődő ország 159 ösztöndíjas hallgatójának felsőfokú magyarországi

agrártudományi képzése, amelynek keretében a hallgatók megismerkedhettek az élelmezésbiztonsági vonatkozású magyar tapasztalatokkal is (pl. talajvédelem, vízgazdálkodás, biotechnológia). A 159 főből 2013 júniusáig 75 hallgató már megszerezte mester fokú diplomáját, **2013-ban pedig további 16 külföldi hallgató végzett hazai agráregyetemen.** A képzésre 2013-ban 150 millió HUF összeget fordított a Vidékfejlesztési Minisztérium, mely a hallgatók tanulmányai mellett valamennyi további felmerülő költséget fedezte (jegyzetek, egészségbiztosítás, lakhatás, megélhetés). A VM a Külügyminisztériummal egyeztetve 2012-ben **kiterjesztette az ösztöndíjas programot további afrikai országokra (Burkina Faso, Csád, Gambia, Mali, Nigéria, Szomália, Szudán, Uganda) valamint Észak-Koreára és Jemenre.** A programba újonnan felvett országok hallgatói számára 2013-tól lépett életbe a pályázási lehetőség. A 2013-ban résztvevő szakokat és hallgatókat ld. a 3.2. pontban.

A FAO-Magyarország Megállapodás alapján **a magyar kormányzat 2013-ban is biztosította a FAO Európai és Közép-ázsiai Regionális Hivatala, valamint a Közös Szolgáltató Központ működési feltételeit, anyagi és szakmai tekintetben egyaránt.** A FAO hivatalok – amellet, hogy az élelmezésbiztonság megvalósítása érdekében fejtik ki tevékenységüket – 2013-ban 135 magyar munkavállalónak biztosítottak munkahelyet. A VM 2013-ban megkezdte a FAO hivatalok bővítésének előkészítését és kivitelezését is, melynek eredményeképpen a szervezet további munkahelyeket telepíthet Budapestre.

A FAO-Magyarország Megállapodás alapján, a **projektfinanszírozási kötelezettségvállalás** keretében 2013-ban három fejlesztési projekt kivitelezése kezdődött meg **Szerbiában, Bosznia-Hercegovinában és Afganisztánban** összesen 1,1 millió USD összegben (ld. még a 3.1. pontban), emellett a VM a 203/2007. (VII. 31.) Korm. rendeletben előírt kötelezettség részeként 2013-ban további 1,2 millió USD összeget utalt át a FAO Letéti Alap részére **Kazahsztánban és Moldovában** kivitelezendő projektekre, valamint a 2014 márciusában szervezendő „Világforum és Kiállítás a Családi Gazdálkodásról” című rendezvény előkészítésére.

2013. május 23-24. között negyedik alkalommal került sor Budapesten a **FAO Informális Regionális Konzultációra** az Európai és Közép-Ázsiai Regionális Hivatallal együttműködésben. A fórumon 33 ország, az Európai Bizottság és több regionális szervezet is részt vett. A rendezvény vonzerejét az adta, hogy a magyar kormányzat támogatásával számos olyan európai és közép-ázsiai tagország is jelen volt a rendezvényeken, amelyek a brüsszeli és római üléseken nincsenek képviselve.

3. Bilaterális nemzetközi fejlesztési együttműködés

A hazánk által bilaterális keretben nyújtott hivatalos fejlesztési támogatások legnagyobb részét 2013-ban is a különböző szakminisztériumok és egyéb állami hivatalok által a saját rendszeres tevékenységük keretében folytatott nemzetközi együttműködés ODA-ként elszámolható költségei tették ki. Noha kétségtelen, hogy – fejlődő országokat érintve – közvetve ezen ráfordítások is hozzájárulnak a szóban forgó országok előrelépéséhez, tervezésükkor nem szükségszerű a fejlesztéspolitikai szempontok figyelembe vétele, ezért ezek nagy részét nem tekinthetjük a tudatosan tervezett NEFE tevékenység részének. **A NEFE politikai céljainkat tükröző fejlesztési tevékenységre elkülönített költségvetési előirányzatot a Külügyminisztérium kezeli, amelyen 2013-ban 150 millió HUF állt rendelkezésre.**

3.1 Bilaterális nemzetközi fejlesztési együttműködés a partnerországokkal

A bilaterális nemzetközi fejlesztési együttműködés földrajzi irányjaival kapcsolatban 2013-ban megállapítható a legkevésbé fejlett ország-csoport (LDC) és a korábban az egyik legnagyobb kedvezményezettnek számító Afganisztán részarányának csökkenése. Ez elsősorban az alacsonyabb forrásoknak, Afganisztán esetében pedig a PRT megszűnését követően alapvetően megváltozott magyar szerepvállalásnak tulajdonítható. Összességében megállapítható, hogy a magyar ODA ráfordítások legfőbb kedvezményezettje 2013-ban Ukrajna, Szerbia, Sri Lanka, Vietnam, Montenegró, Afganisztán, Törökország, Laosz, Nigéria és Moldova volt. Az alábbiakban kiemeljük az egyes relációkban megvalósított főbb NEFE - projekteket.

3.1.1 Afrika és a Közel-Kelet

3.1.1.1 Kongói Demokratikus Köztársaság

A kongói fővárosban (Kinshasa) található **Othniel Általános és Szakközépiskola** épületének kibővítését, infrastruktúrájának fejlesztését, új oktatási program bevezetését 2013-ban a Külügyminisztérium 10 millió HUF-al támogatta civil szervezetek részére kiírt pályázaton. A projekt keretében az iskola kibővül két új multifunkcionális iskolai és óvodai teremmel, egy fedett terasszal, valamint egy adminisztrációs részleggel, ahol a tanári szobák és egészségügyi szoba kerül kialakításra. A meglévő és új épületekben a folyamatos

áramellátás biztosítása érdekében elektromos hálózat kerül bevezetésre. Az épület óvodai részleggel történő bővítésével a 6 éves kornál kisebbek is kedvezményezetté válnak.

A gyermekek felügyeletét biztosító óvoda további esélyt ad a szülőknek, különös tekintettel a nőknek a munkavállalásra, a gyerekeknek pedig a foglalkozásokon elsajátítható ismeretek

megszerzésére. A projekt középtávú célja, hogy a jelenleg beiskolázott 611 diák számára színvonalas és innovatív oktatást biztosítson, ezért a fejlesztésekkel párhuzamosan sor kerül az oktatási rendszer bővítésére, hogy az iskolából kilépő diákok nagyobb eséllyel induljanak a munkaerőpiacon.

3.1.1.2 Uganda

Uganda fővárosának, **Kampalának egyik nehézségekkel súlyosan terhelt nyomornegyedében egy komplex vízügyi és higiéniai, úgynevezett szanitációs fejlesztő program megvalósítását a Külügyminisztérium 9,4 millió HUF-al támogatta 2013-ban.** A fejlesztés eredményeképpen jogszerűen vételezett és tiszta ivóvízhez, továbbá az egészség szempontjából alapvető higiéniai szolgáltatásokhoz jutnak a helyi közösségek (kb. 100.000 fő). A projekt keretén belül négy darab, egyenként 2500 literes cement esővízgyűjtő tartály, valamint 2 darab úgynevezett bio-latrina került kiépítésre. A központhoz csatornarendszer is tartozik, így a fejlesztés nagymértékben csökkenti a terület környezeti terheltségét. A program ezen kívül oktatóelemeket is tartalmaz a helyi célcsoportok számára, amely során elsajátíthatják az új technológiát, és megismerhetik az alapvető higiéniai szolgáltatást. A kezdeményezés a minimálisan szükséges szolgáltatások megteremtésével, és a tiszta ivóvíz elérésével kíván hozzájárulni a gyermekek és anyák egészségi állapotának javításához, és általa a gyermekágyi halál, illetve a fertőzésekkel járó megbetegedések csökkentéséhez.

3.1.1.3 Palesztin Nemzeti Hatóság (PNH)

2013-ban a betlehem-i **Al-Khader (Szt. György) Jótékonyági Szervezet iskolája** részére (2011 után másodsor) 10 ezer EUR támogatást nyújtottunk. A kiemelkedő társadalmi szerepe ellenére állandó forráshiánnyal küzdő iskola Betlehem hátrányos helyzetű kerületének fogyatékos és tanulási nehézséggel küzdő gyermekeit segíti, egyedüli lehetőséget nyújtva a számukra szükséges speciális tanrend szerinti foglalkozásokhoz. A támogatást az iskola tanárainak fizetésére, valamint oktatási segédeszközök beszerzésére és iskolabútorok cseréjére fordítják. Az adomány átadására Martonyi János külügyminiszter látogatása alkalmával 2013. november 26-án került sor.

A jerikói Függetlenségi Egyetemen 2012-ben tartott képzést és annak pozitív tapasztalatait követően, hosszas előkészítés után várhatóan 2014-ben továbbfolytatódik a BM NOK biztonsági szektort erősítő képzése. Az **okmánybiztonságra** koncentrálnó előadássorozat tematikáját és ütemtervét a két fél folyamatosan egyezteteti és fejleszti, a projektet a KÜM 700.000 HUF-val támogatja.

Az elmúlt évekhez hasonlóan 2013-ban is pénzügyi (működési) támogatásban (7 millió HUF) részesítettük a **Palesztin Hatóság budapesti nagykövetségét**. A támogatás lehetővé teszi a nagykövetség működőképességének fenntartását.

A kétoldalú felsőoktatási keretnek megfelelően, 2013-ban **8 palesztin diák kezdte** meg magyarországi nyelvi előképzését felsőfokú tanulmányaik előtt. Az ösztöndíjakért felelős hazai intézmény az Emberi Erőforrások Minisztériuma (a továbbiakban: EMMI) és a Balassi Intézet.

3.1.2 Ázsia

3.1.2.1 Afganisztán

2013-ban Baghlan tartományban, Pol-e-Khumri városban átadásra került a külügyminisztériumi finanszírozással és a HM által kivitelezett **Tartományi Gazdasági Hivatal irodaépülete és a Zaman Khil-i leány középiskola. Az infrastrukturális beruházások összértéke 85,8 millió HUF.**

A NEFE együttműködésben kiemelkedő szerepet játszik az oktatási terület. Ennek keretében a Külügyminisztérium finanszírozásával 2013-ban is **24 afgán ösztöndíjas tanul magyarországi felsőoktatási intézményekben** (általános orvosi, gazdaságtudományi, politológiai, mérnöki, matematika tanári szakokon), **illetve vett részt magyar nyelvi alapképzésben.** A Vidékfejlesztési Minisztérium által finanszírozott **VM-FAO ösztöndíjas program** keretében 2013-ban további **7 afganisztáni hallgató tanult a hazai agrár-felsőoktatási intézményekben** (a többi relációt ld. bővebben a 3.2. pontban).

Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetével (FAO) szemben fennálló egyes tagállami kötelezettségek teljesítéséről szóló 1387/2011. (XI. 17.) Korm. határozat alapján 2013-ban valósult meg egy **vidékfejlesztési és élelmezésbiztonsági** NEFE projekt a Magyarország számára prioritásként kezelt **Baghlan** tartományban, a FAO-val szemben fennálló kötelezettségvállalás terhére, a VM koordinációjával. A projekt értéke 11 millió HUF.

3.1.2.2 Vietnam

A Külügyminisztérium 2013 áprilisában támogatási megállapodást kötött a Magyar Kisállat-nemesítők Génmegőrző Egyesületével. A **„Baromfikutatás a Fejlesztésért a Mekong-delta hátrányos helyzetű régióban” c. projekt** célja, hogy a Mekong-delta hátrányos helyzetű területein élő közösségek gazdasági lehetőségei javuljanak a baromfitenyésztés és –tartás fejlesztésén keresztül. A kutatás során a fogolyszínű magyar tyúkfajta és a helyi veszélyeztetett Chai fajta kereszteződésével olyan különleges baromfifajta honosul meg a területen, amely jobb szaporodása és gyorsabb növekedési esélye miatt – a helyi igényeknek megfelelő termékek gazdaságos előállításának köszönhetően – jövedelmezőbbé teheti az árutermelést. A programban részt vevő helyi szakemberek és termelők képzésben részesülnek a baromfitenyésztés területén, ahol a génmegőrzés témáján kívül fontos az EU, illetve a magyar fejlesztési projekteken való részvétel erősítése. A gazdálkodók számára rendezett ismeretátadás célja a gazdálkodás termelékenységének és jövedelmezőségének javítása, valamint az élelmiszerbiztonság fejlesztése.

A VM által finanszírozott **VM-FAO ösztöndíjas program** keretében 2013-ban összesen **9 vietnami hallgató tanult a hazai agrár-felsőoktatási intézményekben** (a többi relációt ld. bővebben a 3.2. pontban).

3.1.2.3 Burma/Mianmar

Magyarország Külügyminisztériumának támogatásával a Demokratikus Átalakulásért Intézet (ICDT) a Magyar Országgyűléssel együttműködve, **egyhetes magyarországi tanulmányutat szervezett mianmari parlamenti képviselőknek 2013. szeptember 9-14. között Budapesten.** Az ország elmúlt években kezdődött politikai folyamataival kapcsolatban a projekt célja az volt, hogy a program során a mianmari parlamenti képviselők megismerjék a parlamenti

döntéshozatal folyamatát és megismerkedjenek a demokratikus intézmények alapvető működésével és szerepével.

2014-ben Mianmar tölti be az ASEAN soros elnöki tisztét. Ez egyszerre nagy lehetőség és óriási kihívás Mianmar számára, különös tekintettel arra, hogy ebben az évben lép legintenzívebb szakaszába az ASEAN integráció életében döntő jelentőségű 2015-ös évre való felkészülés. A külügyminisztériumok közötti együttműködésben megvalósított program során 2013 júliusában szakértőink részvételével képzést tartottunk a multilaterális elnökségi feladatok minden lényeges elemére, így a logisztikára (konferenciaszervezésre), tartalmi kérdésekre (napirend összeállítására) és a kommunikációra (honlap létrehozása) kiterjedően. Végezetül az elnökségi honlap működtetéséhez szükséges szoftver átadásával és szponzori támogatásból a kapcsolódó hardverkörnyezet kialakításával segítettük a mianmari ASEAN-elnökségi felkészülés folyamatát.

3.1.2.4 Kambodzsa

2013-ban vette kezdetét a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet **„Központ létesítése hátrányos helyzetű csoportok részére a kambodzsai Baku településen és hozzájárulás a központ működéséhez”** című projektjének megvalósítása, mellyel 48 millió HUF értékben hozzájárulunk a kifejezetten nehéz sorsú emberek életkörülményeinek javításához. A krízisközpont felújítása a vízelvezető rendszerrel és kerítéssel együtt, szakaszosan fog megtörténni. Az intézmény szervezeti és működési keretei számos fejlesztési területet tesznek lehetővé. Ezen területek kiválasztása és meghatározása a kambodzsai féllel közösen a felújítási munkálatokkal párhuzamosan történik. A projekt keretében az új intézményben olyan fejlesztő és integrációs tevékenységek bevezetése fog megvalósulni, melyek majd hosszú távon hozzájárulnak a szegénység csökkentéséhez és az intézményből kikerülő társadalmi integrációjához.

3.1.2.5 Mongólia

Az Ulánbátori magyar nagykövetség 2006 évi bezárása jelentősen megnehezítette kapcsolatépítési törekvéseinket a hagyományosan baráti kötődésű Mongóliával, ezért a jelenlegi helyzetben, érdekünkben áll, hogy az együttműködés irányába tett konkrét lépésekkel enyhítsük a korábbi döntés negatív hatásait. Magyarország különböző fejlesztési célú projektek megvalósításával is erősíteni kívánja az ázsiai országgal fennálló kapcsolatait, így többek között a **Nemzetközi Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) által végrehajtott „Mongol vámtisztviselők magyarországi képzése”** című projekt támogatásával, melynek során a Mongol Vám Főigazgatóságtól érkezett 12 mongol vámtisztviselő egy hetes elméleti és gyakorlati képzésen vehetett részt. A képzés tematikája elsősorban a NAV integrációjának bemutatására, valamint az új szervezet működésével kapcsolatos gyakorlati tapasztalatok átadására helyezte a hangsúlyt. Az európai uniós – hazai szabályozás, a mongol vámjogszabályok fejlesztése és a nemzetközi szabványokhoz történő közelítése, az áruosztályozás és vámérték meghatározása, illetve az európai szabványok gyakorlatának és végrehajtásának tanulmányozása során a mongol tisztviselők olyan új ismeretekre tettek szert, amelyeket Mongóliában, a gyakorlatban is képesek lesznek átültetni.

A másik terület a vízügyi együttműködés, amelynek kezdete az 1970-es évekre nyúlik vissza. Magyar közreműködéssel valósul meg „**A mongóliai Herlen folyó vízgyűjtő-gazdálkodási terve kidolgozásának előkészítése**” c. projekt. A projekt összeg (22 millió HUF) kedvezményezettje a VM háttérintézménye, a Nemzeti Környezetügyi Intézet. Az intézet a projektmegvalósításba az Országos Vízügyi Főigazgatóság munkatársait is bevonta. A projekt megvalósításának időpontja 2013. október 1. – 2014. november 30. közötti időszakra változott.

A VM által finanszírozott **VM-FAO ösztöndíjas program** keretében 2013-ban összesen **5 mongol hallgató tanult a hazai agrár-felsőoktatási intézményekben** (a többi relációt ld. bővebben a 3.2. pontban).

3.1.2.6. Kazahsztán

A VM a **FAO-val** együttműködésben, a 203/2007. (VII. 31.)Korm. rendelet alapján **500 ezer USD** összeggel támogatja a kazah Balkash-tó mezőgazdasági célú vízgazdálkodását fejlesztendő projektet. Jelenleg a projekt tervezése zajlik, a két évig tartó kivitelezés várhatóan 2014-ben kezdődik el.

A VM által finanszírozott **VM-FAO ösztöndíjas program** keretében 2013-ban összesen **1 kazah hallgató tanult a hazai agrár-felsőoktatási intézményekben** (a többi relációt ld. bővebben a 3.2. pontban).

3.1.3 Nyugat-Balkán és Kelet-Európa

3.1.3.1 Regionális projektek

A HUN-IDA Magyar-Nemzetközi Fejlesztési Segítségnyújtási Közhasznú Nonprofit Kft. koordinációjával **roma, illetve cigány társadalmi felzárkóztatási tárgyú projektek** végrehajtására került sor 2013 márciusában szerbiai és bosznia-hercegovinai, 2013 májusában pedig macedón és koszovói résztvevőkkel az UNDP-vel folytatott együttműködés égisze alatt, annak magyar keretéből történő finanszírozással. A két projekt 44,8 ezer USD-ból valósult meg. A projektek célja a kedvezményezett partner államokban élő roma közösségek társadalmi felzárkóztatásának elősegítése az oktatás, a lakhatás és a foglalkoztatás területén. A projekt keretében szakemberek, illetve aktivisták kaptak meghívást magyarországi tapasztalat-átadásra és konzultációra.

A „**V4-ek a nyugat-balkáni országok közigazgatás fejlesztéséért**” című **több országra kiterjedő workshopra** 3 millió HUF támogatást biztosított a Külügyminisztérium 2013. évi NEFE előirányzatából. Albánia, Bosznia-Hercegovina, Montenegró, Macedónia, Szerbia, Koszovó és Törökország részvételével került sor a KIM szervezésében a rendezvényre, amelyen az OECD által is monitoringolt Magyar Zoltán közigazgatási-fejlesztési program bemutatása mellett a résztvevők megismerhették az e-közigazgatás, a HR fejlesztés és a területi közigazgatás megújítása terén bevezetett magyar fejlesztéseket.

A **Délkelet-európai Regionális Vidékfejlesztési Állandó Munkacsoport (SWG RRD)** 2013. április 16-19. között a VM siófoki oktatási központjában tartotta emelt szintű szakértői ülését, melyet a VM – amely 2012 óta megfigyelő tagja az SWG-nek – szervezett és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara 1,5 millió HUF összeggel támogatott. Az ülésen a szervezet tagjai

(állandó tagok: Albánia, Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Koszovó, Macedónia, Montenegró, Szerbia; nemzetközi szervezetek: Európai Bizottság, FAO; megfigyelő tagok: Ausztria, Németország, Magyarország, Szlovénia) áttekintették és megvitatták a régió mezőgazdaságával, vidékfejlesztésével, erdő- és vízgazdálkodásával, valamint élelmiszerlánc-felügyeletével kapcsolatos aktuális kérdéseket. A VM képviselői beszámoltak a szaktárca régióban kifejtett projekt tevékenységéről.

3.1.3.2 Bosznia-Hercegovina

A Magosfa Környezeti Nevelési és Ökoturisztikai Alapítvány 2012-ben valósította meg környezeti nevelés témakörében az oktatási módszertan fejlesztésére irányuló, a civil szervezetek számára kiírt NEFE pályázaton nyertes projektjét, amelyhez a Külügyminisztérium 4 millió HUF támogatást nyújtott. A projekt célja oktatási módszerek fejlesztése Bosznia-Hercegovinában helyi termékek előállításának középpontba állításával.

Ennek a sikeres programnak a folytatása az **Új módszerek a fenntarthatóságért Bosznia-Hercegovinában – Környezeti neveléssel a helyi termékekért, helyi termékkel a környezeti nevelésért** c. projekt, amelyhez a Külügyminisztérium ugyancsak 4 millió HUF NEFE támogatást biztosított pályázati úton. A projekt az oktatási módszertan továbbfejlesztését helyezte középpontba a helyi termékek középpontba állításával, a helyi termelés ösztönzésével. A projekt az élelmezésbiztonság fejlesztéséhez járult hozzá.

A VM a **FAO-val** együttműködésben, a 203/2007 (VII. 31.) Korm. rendelet alapján mintegy **500 ezer USD** összegben támogatja a **Livno kantonban** megvalósítandó **közösségi vidékfejlesztési projektet**. A 2 éves kivitelezés 2013-ban kezdődött el.

3.1.3.3 Koszovó

A VM által finanszírozott **VM-FAO ösztöndíjas program** keretében 2013-ban összesen **3 koszovói hallgató tanult a hazai agrár-felsőoktatási intézményekben** (a többi relációt ld. bővebben a 3.2. pontban).

3.1.3.4 Macedónia

A 2012. évi NEFE keretből 2,8 millió HUF támogatást nyújtunk a **Nemzeti Adó és Vámhivatal és macedón partnere együttműködéséhez**. A magyar vámhatóság együttműködést ajánlott fel a macedón vámhatóság számára több témakörben, a kapcsolatfelvételnek további impulzust ad a szakértői konzultáció, illetve tanulmányút. A projekt a macedón integrációs fejlődés mellett elősegíti a twinning programokban történő magyar részvételt. A hosszas előkészítést követően a projekt megvalósítására 2014-ben kerül sor, melynek során a NAV 4 napos tanulmányútra fogadja macedón partnerét a jövedéki adózás témakörében.

A VM által finanszírozott **VM-FAO ösztöndíjas program** keretében 2013-ban összesen **1 macedón hallgató tanult a hazai agrár-felsőoktatási intézményekben** (a többi relációt ld. bővebben a 3.2. pontban).

3.1.3.5 Moldova

Magyarország a Demokráciák Községe Moldova Task Force igazságügyi szektorával foglalkozó munkacsoport keretében 2012-ben vállalta egy igazságügyi kapacitásépítési projekt

támogatását. **„Az ombudsmanról szóló törvény átdolgozásának támogatása Moldovában a Demokrációk Közössége keretében”** elnevezésű projekt elindítását a Külügyminisztérium **2012-ben 2 millió HUF-al támogatta**. A projekt 2013 folyamán valósult meg, lebonyolítója a Demokratikus Átalakulásért Intézet (ICDT) volt, a szakértői oldalt pedig az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala (a továbbiakban: AJBH) képviselte. A projekt keretében együttműködési megállapodás született az AJBH és a moldovai társintézmény, a Moldovai Emberi Jogi Központ között.

Ugyancsak 2012-ben született döntés a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) által kezdeményezett projekt végrehajtásának támogatásáról, amelyre a Külügyminisztérium 8 millió HUF-ot különített el. Magyarország egyik stratégiai célja Moldova vonatkozásában az ország EU-integrációjának támogatása, amelyet számos projekt megvalósítása útján támogattunk. E projektek sorába illeszkedik **az MVH „Magyar-moldáv mezőgazdasági együttműködés” elnevezésű kapacitásépítési programja**, amely a mezőgazdaság területén az EU-csatlakozás során szerzett tapasztalatok átadásával kívánja segíteni a moldovai EU-integrációt. Az MVH moldovai partnere a projektben a Mezőgazdasági Intervenciós és Kifizető Ügynökség (a továbbiakban: AIPA). 2013-ban zajlott le a program előkészítése, amely 2014-2015 folyamán valósul majd meg.

A VM a **FAO-val** együttműködésben, a 203/2007 (VII. 31.) Korm. rendelet alapján **400 ezer USD** összeggel támogatja Moldova öntözési rendszereit fejlesztendő pilot projektet. Jelenleg a projekt tervezése zajlik, a 2 éves kivitelezés várhatóan 2014-ben kezdődik el.

A VM által finanszírozott **VM-FAO ösztöndíjas program** keretében 2013-ban összesen **1 moldovai hallgató tanult a hazai agrár-felsőoktatási intézményekben** (a többi relációt ld. bővebben a 3.2. pontban).

3.1.3.6 Montenegro

A KIM az igazságügyi intézmények bevonásával, a balkáni országokkal történő **igazságügyi együttműködés erősítése és EU-integrációjuk elősegítése** érdekében több komponensből álló képzési programot állított össze. A szemináriumsorozat a V4 elnökségi program részét képezte. A 2013-ban megvalósult montenegrói képzéshez a Külügyminisztérium 5 millió HUF támogatást nyújtott. Az általános uniós jogi ismereteken kívül olyan témákat választottak a szemináriumok témájának, amelyek a tagállamisághoz elengedhetetlen ismereteket jelentenek.

3.1.3.7 Szerbia

2013-ban folytatódott a Szerbia EU-integrációját támogató, 2010-ben aláírt egyetértési nyilatkozatban (MoU) foglaltak végrehajtása, tervezése a Külügyminisztérium bilaterális fejlesztési tevékenysége keretében. Az Egyetértési Megállapodás jegyében 2013 során négy projekt valósult meg.

- A VM szakértői 2013. február 6-7. között Belgrádban **vízminőséggel, szennyvízkezeléssel és vízgazdálkodással foglalkozó előadássorozatot tartottak** a szerbiai Vízügyi Minisztérium és további illetékes szerbiai hatóságok szakértői részére.

- Az Országos Vízügyi Főigazgatóság szakértői 2013. március 17-20. között Budapesten, Szolnokon, Kiskörén és Tiszaroffon szakmai tájékoztatókat tartottak az **árvíz kockázatok felméréssel és kezelésével kapcsolatban** szerbiai partnereknek.
- A VM és a Bács-Kiskun megyei Kormányhivatal takarmányügyben illetékes szakemberei 2013. március 4-én, Belgrádban egynapos workshopot tartottak a **takarmányokra vonatkozó jogszabályok tervezésére, különös tekintettel az adalékanyagokra és gyógyászati termékeket tartalmazó tápokra vonatkozóan** (az előadásoknak a szerbiai aflatoxin botrány adott véletlenszerű aktualitást).
- A Szerbia uniós és euro-atlanti integrációjának támogatására alapított **International Security Affairs Centre (ISAC)** rendszeresen készít szerb nyelvű EU-s ismeretterjesztő kiadványokat. A szervezetnek nyújtott **támogatás révén sikerült az általános uniós témakörökkel foglalkozó, széles körben terjesztett kiadványt újraindítani, terjesztése** 2013 novemberében kezdődött. A kiadvány széles körben kerül terjesztésre, többek között az EU-integrációs folyamatban érintett közigazgatások és nem-kormányzati szereplők, valamint közép- és felsőfokú tanintézmények körében

A fentiekben túlmenően a **Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (a továbbiakban: BÁH) szerb partnerszerve részére két kapacitásfejlesztő projektet szervezett**, amelyekre 2013. március 1 és 2014. június 30. között kerül sor. Az **ország-információs témakörű projekt** során a BÁH a szerb partnerszerv ország-információs egységének mutatta be a Dokumentációs Központ feladatait, munkamódszerét, továbbá a szervezeti egységekkel való munkakapcsolatát. A **menekültügyi és migrációs projekt** révén pedig a BÁH felmérte a meglévő szerb kapacitásokat, igényeket és továbbfejleszhető területeket, a jogalkotásban résztvevő szerb szakértőkkel uniós normák magyarországi átvételének megismerésére fókuszált. A két projektet a Külügyminisztérium összesen 4.220.000 HUF-val támogatta.

A Katolikus Ifjúsági és Felnőttképzési Egyesület **„A vajdasági civil központ által összefogott és képviselt civil társadalom humán erőforrásának szellemi kapacitás fejlesztése Szerbiában”** című projektje 2.500.000 Ft támogatást kapott. A projekt célja a tudásalapú társadalom, a civil szféra személyzeti kapacitásainak erősítése, a szervezetek munkatársainak kompetencia és szakmai ismeretanyagának fejlesztése négy közösen kiválasztott, helyi igényekhez, jogi keretekhez igazított nem formális segítségével.

A VM által finanszírozott **VM-FAO ösztöndíjas program** keretében 2013-ban összesen **10 szerbiai hallgató** (valamennyien magyar nyelven) **tanult a hazai agrár-felsőoktatási intézményekben** (a többi relációt ld. bővebben a 3.2. pontban).

A VM a **FAO-val** együttműködésben, a 203/2007 (VII. 31.) Korm. rendelet alapján mintegy **500 ezer USD** összeggel támogatja a Szerbia **ökogazdálkodását** fejlesztendő projektet. A 2 éves kivitelezés 2013-ban kezdődött el.

3.1.3.8 Ukrajna

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (a továbbiakban: MMSzE) **2013-ban megkezdte „A beteg aranyórája – civil támogatás az ukrán sürgősségi betegellátás fejlesztéséhez” című projekt második fázisának megvalósítását, amelyhez a Külügyminisztérium 2012-ben meghozott döntés alapján 3 millió HUF költségvetési támogatással járul hozzá.** (A projekt első fázisa 2012 folyamán zajlott le a Külügyminisztérium 3,8 millió HUF-os támogatásával, és a pozitív fogadtatásra való tekintettel az MMSzE támogatási kérelme alapján a

Külügyminisztérium 2012 decemberében döntött a második fázis támogatásáról.) A projekt második részének célja, hogy az első fázisban kiképzett instruktorok megszerezzék a nemzetközi ERC minősítő tanúsítványt, valamint újabb 120 önkéntes elsősegélynyújtó kiképzése is megvalósuljon. A projekt eredményeit az MMSzE egy orvos kongresszus keretében mutatja majd be, valamint oktatófilm is készül, amit e-learning keretében használhatnak majd a helyi partnerek. A projekt befejezése 2014. elejére várható.

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet a Külügyminisztérium 5,3 millió HUF-os támogatásával 2013-ban indította el a „Hátrányos helyzetű beregszászi gyermekek felzárkóztatása” c. projektet. A fejlesztési projekt célja a Beregszászban és környékén élő hátrányos helyzetű gyermekek és családjuk tanodai rendszerben történő fejlesztése, valamint hátrányos helyzetű gyermekekkel foglalkozó ukrainai civil szervezetek

kapacitásépítése. A projektben részt vevő szakértők a nehéz körülmények között, gyakran szegénységben élő gyermekekkel és szüleikkel, valamint a gyermekeket oktató pedagógusokkal egyszerre foglalkoznak, és ezáltal teremtik meg annak a lehetőségét, hogy a gyermekek és családok életében valódi változás következzen be. A programban 60 gyermek és 60 szülő, valamint 15 pedagógus vehet részt, emellett a térségben működő öt civil szervezet, illetve oktatási intézmény kapacitásépítésben részesül, megismerheti a tanoda program módszereit.

Külügyminisztérium 2012-ben indította el a **Keleti Partnerség Programot**. A regionális felzárkóztatási program hozzájárul ahhoz, hogy Magyarország teljesítse a klímavédelem terén tett nemzetközi vállalásait, ennek érdekében megvalósult számos nyugat-ukrainai oktatási, szociális és kulturális intézmény fejlesztése, felújítása. **2013. október 31-ig 51 létesítmény korszerűsítésére került sor**, így a megújult létesítmények energiatakarékosabban működhetnek. A projekt a Külügyminisztérium és a Kárpátaljai Megyei Tanács egy-egy millió dolláros hozzájárulásával jött létre.

A Duna Régió Stratégia keretén belül egy ukrán vízügyi szakértő 2013. január 21-én kezdte meg munkáját a Budapest Duna Kontakt Pont (BDKP) szervezetében. A kirendelt szakértő feladata az volt, hogy támogassa a magyar-ukrán árvízvédelmi fejlesztési program előkészítésének és megvalósításának határon átnyúló koordinációját, illetve hogy közreműködjön az ukrán oldali megvalósításhoz szükséges finanszírozás megtervezésében, szoros együttműködésben az Európai Beruházási Bank (EIB) kirendelt szakértőjével. A szakértő 2013 során négy alkalommal 1-1 hetet tartózkodott Magyarországon, melynek keretében

részletes jelentés készült a közös együttműködés további lehetőségeiről és a felső-tiszai ukrán-magyar árvízvédelmi program előkészítéséről.

A Vidékfejlesztési Minisztérium által finanszírozott **VM-FAO ösztöndíjas program** keretében 2013-ban összesen **6 ukrainai hallgató** (közülük 4 kárpátaljai hallgató magyar nyelven) **tanult a hazai agrár-felsőoktatási intézményekben** (a többi relációt ld. bővebben a 3.2. pontban).

3.2 Ösztöndíjak a kétoldalú fejlesztési tevékenységben

A korábbi évekhez hasonlóan, **2013-ban is Magyarország kétoldalú ODA-jának meghatározó elemét képezték a harmadik országok diákjai számára biztosított normatív támogatások és ösztöndíjak, összesen mintegy 1,75 milliárd HUF értékben.** Bilaterális viszonylatban az önköltséges képzési forma révén normatív támogatásban, illetve a fejlődő országoknak nyújtott ösztöndíjakban **7.932 fő** vesz részt/részesül (ez magába foglalja a 2013 őszén indult Stipendium Hungaricum program keretében Magyarországon tanuló külföldi hallgatókat és a Magyar Ösztöndíj Bizottság által nyújtott ösztöndíjakat is). A legtöbb hallgató Szerbiából, Ukrajnából, Iránból, Nigériából, Törökországból, Brazíliából, Kínából, Vietnamból és Kamerunból érkezett. Szerbia és Ukrajna – az ott élő magyar kisebbségek – vonatkozásában az ösztöndíjak mellett egyéb, ODA-ként elszámolható támogatásokra is sor került (pl. hallgatói szervezet támogatása, szülőföldi tanulmányok, oktatók támogatása, pedagógus továbbképzések, nyári akadémiák, taneszköz-támogatás, tanulmányi verseny, anyanyelvi szaktábor).

A magyar kormányzat és a FAO Európai és Közép-Ázsiai Regionális Hivatala közötti együttműködés keretében pedig **a VM kifejezetten fejlődő országokból származó egyetemi hallgatók magyarországi agráregyetemen történő képzését támogatja. 2013-ban a programban részt vevő hallgatók után fizetett támogatás összesen 150 millió HUF volt.** Ezen képzési formában 2013 folyamán Afganisztánból (7), Azerbajdzsánból (1), Etiópiából (10), a Fülöp-szigetektől (1), Kazahsztánból (1), Kenyából (7), Kirgizisztánból (3), Koszovóból (3), Laoszból (1), Macedóniából (1), Moldovából (1), Mongóliából (5), Namíbiából (1), Nigériából (1), Szerbiából (10), Szudánból (1), Tádzsikisztánból (1), Ukrajnából (6), és Vietnamból (9) vettek részt a hallgatók a képzésekben **(összesen 70 fő)**. A hallgatók az egyetemek agrártudományi, kertészettudományi, növényorvosi, biotechnológusi, vidékfejlesztési, állatorvosi, állattudományi, takarmányozási és takarmánybiztonsági, természetvédelmi, gazdasági agrármérnöki szakjainak mester fokozatú képzéseikhez csatlakoztak. **Kiemelendő, hogy Szerbiából és Ukrajnából többségében határon túli magyar hallgatók érkeznek, így az ő képzésük és támogatásuk a NEFE célok mellett a nemzetpolitikai célok eléréséhez is hozzájárul.**

3.3 Kötött segélyhitelezés

A kötött segélyhitelezési konstrukció lényege, hogy **kedvezményes feltételekkel, állami támogatással és garanciavállalással nyújt hitelt bizonyos fejlődő országok részére.** Ez az egyetlen nemzetközileg elfogadott, EU konform, állami exportösztönző eszköz, amely a kedvezményezett ország számára a piacinál alacsonyabb kamattal kínál visszafizetendő hitelt, ám annak felhasználását a hitelt nyújtó országtól vásárolt árukhoz vagy szolgáltatásokhoz köti.

Általános feltételeit az OECD hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló megállapodása szabályozza¹. A kötött segélyhitel konstrukciók kialakítása Magyarországon a Nemzetgazdasági Minisztérium illetékességébe tartozik.

Magyarország 2004 óta folytat kötött segélyhitelezési tevékenységet, a Magyar Export-Import Bank Zrt. (a továbbiakban: Eximbank) révén biztosítva a pénzpiacról felvett forrásokat a kedvezményezett ország arra kijelölt kormányzati szervének. A nemfizetés - politikai és kereskedelmi - kockázataira a Magyar Exporthitel Biztosító Zrt. (a továbbiakban: MEHIB) állami háttérű biztosítása nyújt fedezetet. A hitelügylet mögött biztosítékként a kedvezményezett ország szuverén garanciája áll. A kötött segélyhitel kedvezmény része kamattámogatásokból és biztosítási díjtámogatásból tevődik össze, amely összegek ODA-ként elszámolhatók.

2013-ban az Eximbank nem folyósított kötött segélyhitel ügyletekhez kapcsolódóan hitelrészletet. A korábban folyósított kötött segélyhitelekhez kapcsolódó, központi költségvetési támogatásból adható, 2013-ban ténylegesen kifizetett kamattámogatások összege 593,2 millió HUF volt.

A Kormány 2012. november 7-én fogadta el a kötött segélyhitel projektek felülvizsgálatának végrehajtásáról és Magyarország kötött segélyhitelezési koncepciójáról szóló 1516/2012. (XI. 22.) Korm. határozatot (a továbbiakban: Korm. határozat), amely a kötött segélyhitelezés, mint exportösztönző eszköz hatékonyabb felhasználását tűzi célul Magyarország külgazdasági kapcsolataiban. A Korm. határozat a kötött segélyhitelezés jövőbeli célterületeiként Magyarország 2012-2020. évre szóló külgazdasági stratégiáját figyelembe véve – a „keleti nyitás” koncepciónak megfelelően – a következő térségeket és országokat jelöli meg: Független Államok Közössége térsége, Ázsia dél- és távol-keleti térségei, valamint az afrikai térség jogosult országai és Koszovó.

A kötött segélyhitelezésben érintett, folyamatban lévő projekteket a mellékletben található táblázat tartalmazza.

---

¹ Arrangement on Officially Supported Export Credits,
<http://www.oecd.org/tad/xcred/theexportcreditsarrangementtext.htm>

4. Humanitárius segélyezés

A Külügyminisztérium költségvetésében a sürgősségi esetekre felhasználható humanitárius segítségnyújtási előirányzaton **2013-ban is 10 millió HUF** állt rendelkezésre sürgősségi segélyakciók finanszírozására. Ennek **kiegészítésére a korábbi években lekötött, de fel nem használt tételek felszabadításából került sor, illetve a nemzetközi szervezetek számára fenntartott önkéntes hozzájárulásokból is sikerült forrásokat egy-egy válság enyhítésére, megcímkezve felajánlani.**

A magyar humanitárius segélyezés alapvető célja az volt, hogy Magyarország hozzá tudjon járulni 2013 legsúlyosabb humanitárius kríziseinek (Szíria, Fülöp-szigetek) kezeléséhez. A gyenge finanszírozási helyzet miatt ugyanakkor a humanitárius segítségnyújtás számos ismert, a nemzetközi donorok által alkalmazott formájában nem, vagy alig tudtunk részt venni (pl. elfelejtett válságok kezelése, élelmezés- és táplálkozásbiztonság, katasztrófakockázat csökkentése). A humanitárius keretek év vége előtti kimerülése kapcsán a Fülöp-szigeteknek nyújtott bilaterális segítségnyújtásra már csak a NEFE-keretből történt átcsoportosítás révén kerülhetett sor.

Összességében megállapítható, hogy **a jelenlegi forrás-struktúra fényében Magyarország donorként elérte kapacitásainak határait,** további tevékenységbővítés (pl. egyes nemzetközi szervezetek ún. donortámogató csoportjához való csatlakozás, monitoring tevékenység erősítése, fiatal szakértői – Junior Professional Officer, JPO – programokban való részvétel) nem lehetséges. A jelenlegi, elsősorban pénzügyi korlátok fenntartása mellett **a közeljövőben Magyarország donorszerepének láthatóbbá tételére, a bilaterális és multilaterális csatornák szinergiájának kihasználására, valamint az egyes kiemelt nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatok elmélyítésére kell törekedni.**

4.1 Bilaterális humanitárius sürgősségi és rehabilitációs segítségnyújtás 2013-ban

Magyarország 2013-ban összesen mintegy 246 millió HUF-ot biztosított humanitárius célú tevékenységre, melynek – a korábbi évekhez hasonlóan – 59,2%-a ENSZ ügynökségeken, 19,8%-a bilaterális alapon és magyar NGO-k közreműködésével, 21%-a pedig a Vöröskereszt és Vörös Félhold Mozgalom révén jutott el a kedvezményezettekhez (l. az egyes projekteket a mellékletben). A segélyezés során egyre nagyobb figyelmet fordítottunk az **élelmezésbiztonság és a víz és szanitációs (WASH) szektor, valamint a sérülékeny csoportok közül is elsősorban a nők és gyermekek támogatására.**

4.1.1 Szíriai válság

A Szíriában kialakult humanitárius válság idén lép a negyedik esztendejébe, egyre súlyosabb hazai, regionális és nemzetközi következményekkel. A konfliktusban az ENSZ adatai szerint eddig **több mint 100.000 fő veszítette életét.** Az országon belül jelenleg a lakosság közel fele, **mintegy 9,3 millió fő szorul humanitárius segítségre.** Az általános erőszak, a közbiztonság hiánya és a civil lakossággal szembeni megtorló intézkedések következtében továbbra is rákényszeríti embereket otthonaik elhagyására. **Az országban mintegy 6,5 millió belső menekült él, fele gyermek. Az ország határain kívülre az ENSZ Menekültügyi**

Főbiztosságának Hivatala (Office of the United Nations High Commissioner for Refugees, UNHCR) adatai szerint több mint 2,4 millió fő menekült.

A rendkívüli humanitárius helyzetre tekintettel 2013-ban a szíriai válság továbbra is a magyar humanitárius diplomácia figyelmének középpontjában állt, amit az is tanúsít, hogy **mintegy 200.000 EUR értékben (az összes humanitárius jellegű ráfordítások közel 25%-a) nyújtott támogatást** a konfliktussal összefüggésben a rászorultaknak, nemzetközi szervezeteken és kétoldalú alapon egyaránt. Ezzel együtt a válság kezelésre fordított kormányzati források nagysága meghaladta a 500.000 EUR-s felajánlást. Kiemelendő, hogy **a teljes magyar segítségnyújtás 60%-a a Szíriával szomszédos országokba irányult, kifejezetten a menekülthelyzet kezelésének támogatására.** Bár a támogatás alapvetően multilaterális keretek között valósult meg, 2013 végén a szomszédos országok magyar nagykövetségei révén több bilaterális projekt megvalósítása kezdődött el. **Ennek első állomásaként 2013. december 21-23. között az iraki Erbilről 50 km-re fekvő, szíriai menekültet befogadó Dara Shakran menekült táborban 1.500 általános iskolás gyerek kapott a Külügyminisztérium támogatása révén meleg ruhákat 3 millió HUF értékben.**

A magyar kormányzati segílyt a legkritikusabb humanitárius szektorokra (egészségügy, menekültügyi helyzet, élelmezésbiztonság) és a legsérülékenyebb csoportokra (gyermekek, idősek, menekültek) összpontosítottuk, Szírián belül és a szomszédos országok menekülttáboraiiban egyaránt. A támogatást kisebb részben magyar nagykövetségek és kormányzati szervek, a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) bevonásával, nagyobb részben multilaterális szervezeteken keresztül (ICRC, UNDP, UNHCR, UNICEF, WFP) biztosítottuk.

A szír menekültáradat kezelése érdekében az unió polgári védelmi mechanizmusa keretében 2013. október 16-án érkezett bolgár segítségkérés nyomán a KüM, az OKF, valamint civil szervezetek hozzájárulása révén **Magyarország mintegy 50.000 EUR értékű tárgyi eszközt és pénzügyi gyorssegélyt ajánlott fel, amelyet a bolgár hatóságok október 19-én elfogadtak.** A Máltai Szeretetszolgálat és az OKF által biztosított tárgyi adományokon túlmenően a Baptista Szeretetszolgálat 10.000 EUR révén támogatja helyi partnerszervezete menekültekkel kapcsolatos tevékenységét. A magyar szállítmány indulására 2013. október 21-én került sor, **hivatalos szófiai átadása pedig október 23-án (egy héttel a segélykérést követően) lesz. A segélyszállítmány mielőbbi célba juttatása érdekében bizottsági társfinanszírozás igénylésére nem került sor.**

2013-ban 977 szíriai kért menedékjogot Magyarországon, ezzel az ötödik legnagyobb csoportot alkotják (a koszovói, afgán, pakisztáni, algériai állampolgárok mögött) a 18.900 menedékkérő közül. Tapasztalatok szerint a kérelmezők jó része, így számos szíriai sem várja meg az eljárás végét, és eltűnik (továbbutazik másik tagállamba). A menekültek nagy számára tekintettel, a 2013. évi áttelepítési kvótája keretében Magyarország **10 fő szíriai menekült (családok) befogadását vállalta** a Szíriával szomszédos országokból. **A rendkívüli körülmények** (a UNHCR rendkívüli leterheltsége, illetve a 2013 év végi rendkívüli időjárás okozta akadályok) **miatt nem mindenki tudott tavaly beutazni, illetve a kiválasztott tízből 1 fő úgy döntött, mégis inkább Törökországban marad.**

4.1.2 Közel-Kelet

Az elmúlt években több alkalommal is súlyos, halálos áldozatokat is követelő H1N1 influenzajárvány alakult ki a térségben, a pénzügyi problémákkal küszködő Palesztin Hatóság azonban saját forrásokból nem tudta a védekezéshez és a járványhelyzet kezeléséhez elengedhetetlen eszközöket beszerezni. 2013-ban a **H1N1 járványelleni küzdelem segítése** érdekében az UNDP alából a palesztin egészségügyi szolgálat központi laboratóriumának felszerelés vásárlására 15 ezer USD támogatást biztosítottunk. A támogatás komoly hozzájárulást jelentett a palesztin laboratórium felszereltségéhez, lehetővé téve a gyors intézkedést és a hatékony megelőzést egy újabb járvány kitörése esetén.

Az ENSZ Palesztin Menekülteket Segélyező és Munkaközvetítő Hivatala (United Nations Relief and Work Agency, UNRWA) főbiztosa, **Filippo Grandi 2013. július végén levélben kérte Magyarországtól támogatását a libanoni Nahr el Bared palesztin menekülttábor megsegítéséhez.** A 2007-ben lerombolt tábor helyreállítási munkálatainak csúszása következtében egyelőre csak 5.000 fő tudott visszatérni, további 22.000 fő jelenleg is átmeneti szálláshelyeken él és szorul rá sürgős humanitárius segélyekre. A KüM a megkeresésre 10.000 USD nyújtott segítyt a menekültek helyzetének javítása érdekében, azon szándéktól vezérelve, hogy a szíriai válságból fakadó menekültügyi helyzetre és a megnövekedett migrációs nyomásra a nemzetközi tendenciákra tekintettel kiemelt figyelmet fordítsunk.

4.1.3 Afrikai válságok

A korábbi évekhez hasonlóan kiemelt feladatunknak tekintettük az afrikai régió humanitárius válságainak támogatását az ENSZ átfogó donorfelhívásai keretében. Ennek kapcsán 40.000 EUR értékben támogattuk a UNICEF **kenyai** sérülékeny nőket és gyermekeket támogató projektjét, valamint 20.000 EUR értékben a szervezet nemi erőszak elleni küzdelmet támogató projektjét a **Közép-afrikai Köztársaság** vonatkozásában. Az UNFPA révén pedig 40.000 EUR értékben nyújtottunk támogatást az **Észak-Maliban** élő belső menekültek és rászoruló lakosok védelmét és nemi erőszak elleni küzdelmét célzó programhoz.

4.1.4 Fülöp-szigetek

2013. november 8-án a Haiyan (Yolanda) névre keresztelt tájfun elérte a Fülöp-szigeteket és az ország történelmének egyik legnagyobb természeti katasztrófájaként hatalmas pusztítást végzett. A **hivatalos adatok szerint több ezer fő vesztette életét**, az ország 44 tartományában pedig mintegy 16 millió főt érintett a természeti katasztrófa, közülük **890.000 fő kényszerült lakóhelye elhagyására.** A katasztrófa **több mint egymillió ingatlant tett tönkre teljesen vagy részlegesen**, számos út, reptér és kikötő vált elérhetetlenné.

A magyar humanitárius szervezetek felajánlásain túlmenően a kormányzati segítségnyújtás szervezése is haladéktalanul megkezdődött. **Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF) már 2013. november 9-én felajánlotta: kész az ENSZ INSARAG-minősítéssel rendelkező HUNOR kutató-mentő csapatát a térségbe küldeni, kiegészítve azt a Debreceni Orvostudományi Egyetem katasztrófa-helyzetekre szakosodott orvos-csoportjával.** A fülöp-szigeteki hatóságok azonban néhány nap elteltével jelezték, hogy kutató-mentő csapatra nincs szükség.

Ezt követően az egyik legsürgetőbb humanitárius igényre, a tiszta ivóvíz hiányára reagálандó, az ASEM november 11-i külügyminiszteri ülésének margóján tett miniszteri szintű felajánlás nyomán a Külügyminisztérium megkezdte a Fővárosi Vízművek Zrt. mobil víztisztító egységének térségbe történő kijuttatásának szervezését, a kezeléséhez szükséges személyzettel és alkatrészekkel egyetemben, egy lehetséges későbbi váltás előkészítése mellett. A Vízművek háttértámogatását a Magyar Vöröskereszt katasztrófavédelmi helyzetek kezelésére szakosodott csapata vállalta.

A misszió tevékenysége során **több mint 1 millió liter egészséges ivóvizet** biztosított a Samarszigeti Mercedes városában, ahova megérkezésüket követően a helyi polgári védelmi hatóság kérésére települtek. A Fővárosi Vízművek szakemberei a folyamatos ivóvíz-előállítás mellett a **helyi ivóvízhálózat helyreállítási munkálataiban** is mindvégig segédkeztek. Az azonnali segítséget jelentő helyi ivóvíz-biztosításon túl a térség hosszú távú ellátása érdekében a Külügyminisztérium és a Fővárosi Vízművek decemberi döntése értelmében a víztisztító berendezés adományozására decemberben került sor. A helyi viszonyoknak megfelelően átalakított, egyszerűbben üzemeltethető és könnyebben kezelhető, hosszabb ideig fenntartható működtetésű mobil víztisztító berendezést a helyi szakemberek jelenlétében építették át.

A Külügyminisztérium a projekt sikeres kivitelezésére – annak szállítási, utazási, kommunikációs és biztosítási kiadásainak biztosítására – összesen mintegy 30 millió HUF keretet biztosított. Martonyi János külügyminiszter 2013. december 6-i manilai látogatás alkalmából a Külügyminisztérium **szimbolikus gesztusként egy sürgősségi orvosi táskát is felajánlott, amelynek értéke további 1 millió HUF volt.** Ezen felül a Külügyminisztérium multilaterális vonalon **30.000 EUR-val támogatta az UNICEF egészségügyi veszélyeknek kitett, elárvult gyermekekkel foglalkozó projektjét és 40.000 USD-vel az UNFPA gyermeket váró nők alapvető higiéniai és orvosi ellátásával kapcsolatos projektjét.**

A fülöp-szigeteki kormányzati tisztviselők és a helyi média részéről rendkívül pozitív visszhangot kaptak a magyar humanitárius segítségnyújtási szándékra vonatkozó felajánlások. A Fülöp-szigeteki hatóságok közleményei és a média tudósításai a kezdetektől fogva azon országok között említik hazánkat, amelyek a természeti katasztrófát követően haladéktalanul felajánlották segítségüket. Benigno Aquino elnök a CNN-nek adott interjújában is kiemelte a felajánlott magyar segítségnyújtást.

4.1.5 Haiti

A Haitit 2010 januárjában sújtó földrengés utóhatásainak kezelése érdekében 2013-ban is tovább folytatta a Baptista Szeretetszolgálat helyszíni tevékenységének támogatását, amelynek révén – a helyiek kifejezett kérésére – folytatódott a már jól bevált **kolera megelőző és szociális-oktató humanitárius segélyezési és fejlesztési tevékenység** képzések révén. A végrehajtó partner egy új koncepció keretében **víztisztító berendezést és vízadagoló gépet** is vásárolt az általa támogatott árvaháznak (a Port-au-Prince-ben létrehozott Source d’Lumiere/Fény Forrása Gyermekközpont), amellyel az ivóvízellátást nem csak az árvaház lakói, hanem a környékbeliek számára is biztosítják. A 2011-ben induló programhoz a Külügyminisztérium összesen közel 26 millió HUF humanitárius támogatást biztosít.

4.1.6 Pakisztán

A 2005-ös pakisztáni földrengés által érintett térségben élő mélyszegény és marginalizált közösség gyermekeinek alapoktatását elősegítő projekt keretében a MOL helyi irodája által felépítendő három iskola felszereléséhez járul hozzá a Külügyminisztérium. Az iskolák építése először az építési engedélyek megszerzése, majd a megfelelő helyi partner megtalálása miatt szenvedett késést, így **az első iskola átadására hivatalosan csak 2013. január 24-én került sor.** Az iskolát ünnepélyes keretek között **Szabó István nagykövet adta át** az üzemeltető és fenntartó helyi partner, a The Citizens Foundation alapítvány, valamint a gyermekek számára

Az iskola tanrendje a hazai általános iskolai rendszernek megfelelően jelenleg 5. osztályig biztosítja a diákok oktatását, ugyanakkor az intézmény további osztálytermek épülethez való esetleges későbbi csatolásával akár 10. osztályig is fejleszhető. Kezdetben 100 diák három osztályban kezdte meg a tanulást. A projekt pozitív változást hozott a környék lakosai számára, sikere már abban is lemérhető, hogy az eredetileg tervezettnél több osztályt kellett indítani, ami az oktatáshoz való hozzáállás fontosságát is mutatja.

4.2 Humanitárius csúcstalálkozó

Az ENSZ főtitkár kezdeményezésére **2016 első felében humanitárius csúcstalálkozóra (World Humanitarian Summit, WHS) kerül sor.** A csúcstalálkozónak **Isztambul** ad otthont, ezzel is elismerve Törökországnak a humanitárius területen játszott, egyre nagyobb szerepét. 2014-15 során széles körű, valamennyi szereplőt magába foglaló és földrajzi térséget felölelő, **nyolc regionális és egy globális konzultáció keretében kívánják áttekinteni a WHS négy témakörét (támogatáshatékonyosság, sérülékenység csökkentése és kockázatkezelés, innováció, válságövezetekben élők szükségletei) és előkészíteni a csúcstalálkozón elfogadásra kerülő, a 2016 utáni humanitárius fellépésre vonatkozó javaslatokat tartalmazó főtitkári jelentést.** A konzultációs folyamatot Valerie Amos humanitárius ügyekért felelős ENSZ főtitkárhelyettes vezetésével **az OCHA egy külön erre a célra létrehozott titkárságon keresztül koordinálja. Az ENSZ-el lefolytatott egyeztetéseket,** valamint a WHS szakmai koncepciójának továbbfejlesztését követően Magyarország jelezte, hogy kész biztosítani **az európai szintű regionális konzultáció helyszínét Budapesten, előreláthatólag 2015 elején.**

4.3 Együttműködésünk a nemzetközi humanitárius szervezetekkel

A hatékony segítségnyújtás érdekében Magyarország 2013-ban humanitárius célú multilaterális befizetéseit az ENSZ humanitárius tevékenységet végző szervezeteire és alapjaira (**CERF, ISDR, OHCHR, OCHA, UNDP, UNICEF, WHO, WFP**), valamint a Vöröskereszt és Vörös félhold Mozgalom tagszervezeteire (**ICRC, IFRC**) összpontosította. Külön figyelem irányult továbbra is egyes szervezetek budapesti irodáinak támogatására (a **UNHCR** Regionális Képviselője és Globális Szolgáltató Központja, az **IFRC** Európai Zóna Irodája, valamint az **IOM** budapesti irodája). Az átfogó donorfelhívások mellett kiemelt figyelmet fordítottunk a minél gyorsabb finanszírozás megteremtésére, valamint a célzott, egyes szektorokra és országokra irányuló támogatások mellett – a humanitárius donorok gyakorlatát követve, a rugalmasság biztosítása érdekében – kötetlen felhasználású keretek biztosítására is.

5. Kapcsolatok magyar NEFE végrehajtókkal

A magyar NEFE tevékenység végrehajtásában 2013-ben változatlanul **a hazai civil szervezetek és az állami szakhatóságok játszottak meghatározó szerepet**, de a *tudományos és oktatási szférával* és a *vállalati szektorral* való kapcsolattartás is növekvő figyelmet kapott.

5.1 Magánszektor

2013-ban is kiemelt hangsúlyt fektettünk a magyar vállalatok NEFE tudatosságának erősítésére. A témában számos fórumon, konzultáción és kerekasztal beszélgetésen hívtuk fel a potenciális érdeklődők figyelmét a NEFE programokban való bekapcsolódási lehetőségekre és annak révén elérhető külgazdasági előnyökre.

Fontosnak tartjuk hangsúlyozni és támogatjuk a civil és vállalati szféra összefogásának erősítését. A civil szervezetek a terepen szerzett tapasztalataikkal, kapcsolataikkal és információval segíthetik a hazai vállalatok NEFE projektekbe való bekapcsolódását és eredményes részvételét.

A magyar vállalatok jelenleg még csekély számban vesznek részt NEFE projektekben – elsősorban forrás, információ és kapacitáshiány miatt –, de a NEFE-vel kapcsolatos ismereteik meglátásunk szerint javultak a korábbi évekhez képest, ugyanakkor folytatni kell a munkát a NEFE tudatosság terén, amelyben szoros partnerségi kapcsolatot kívánunk fenntartani a gazdasági érdekképviselői szervekkel. A Külügyminisztérium a vállalati érdekeknek megfelelő lobbitevékenységgel és információközvetítéssel igyekszik a jövőben is támogatást nyújtani.

A Külügyminisztérium 2013-ban is ösztönözte olyan ODA kompatibilis speciális finanszírozási konstrukciók létrehozását, amelyek a nemzetközi fejlesztési együttműködést elősegítik és egy tudatosabb NEFE és az ODA szemléletet alakítanak ki a magyar gazdasági végrehajtó szereplők körében is.

5.2 Civil kapcsolatok

A Külügyminisztérium szakpolitikai főosztálya, megalakulása óta működteti **a Társadalmi Tanácsadó Testületet (TTT)**, amelyet 2013-ban több ízben kibővített körben hívott össze fontos tematikus konzultációkra.

Ezen túlmenően rendszeres és strukturált dialógust folytat a szakpolitikai főosztály a magyar fejlesztési és humanitárius területen tevékenykedő NGO-kat tömörítő HAND Szövetséggel.

A fentiek jegyében több rendezvényre, eseményre került sor:

- A NEFE politikánk alakítását segítő, széles hazai politikai, érdekképviselői, tudományos és civil közeget bevonó **Társadalmi Tanácsadó Testület (TTT)** 2013. június 19-én tartotta meg soros ülését, melyen Magyarország 2012. évi nemzetközi fejlesztési

együttműködési és nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenységéről összeállított beszámolót vitatta meg.

- A NEFEFO kezdeményezésű **augusztusi írásos konzultációs fordulót** követően az ENSZ Társasággal közösen 2013. szeptember 10-én a Külügyminisztériumban, az új globális fejlesztési és fenntartható fejlődési agenda (Post-2015 Agenda) témában, tartottunk konferenciát, melyet jelentős érdeklődés övezett.
- 2013. december 5-én Wintermantel Péter globális ügyekért felelős külügyminisztériumi helyettes államtitkár a hazai civil szervezeteknek tájékoztatást adott a 2013. szeptember 25-én, New York-ban tartott fejlesztési csúcsról. A prezentációt követően eszmecsere folyt a Fejlesztés Európai Évéről (EYD 2015).

6. NEFE tudatosságnövelés, részvétel és aktív szerepvállalás nemzetközi fejlesztési tárgyú rendezvényeken

A NEFE tevékenység népszerűsítése, a fejlesztési együttműködés szükségességével kapcsolatos tudatosság növelése fontos a NEFE politika elfogadottságának erősítése érdekében. A Külgazdasági és Külügyminisztérium arra törekszik, hogy – a külpolitika globális nyitásával összhangban is – a fejlesztési és humanitárius segélyezéssel kapcsolatos tevékenységről minél szélesebb körben és hitelesen tájékoztassa a hazai és a nemzetközi közvéleményt, illetve a szakmai közönséget. A Külügyminisztérium szeretné a közvélemény figyelmét felhívni a szegénység elleni küzdelem fontosságára, valamint fórumot kívánt biztosítani a szegénység csökkentése érdekében külföldön aktív magyar civil szervezetek bemutatkozásához, tevékenységük szélesebb körben történő megismeréséhez.

A fenti cél elősegítése érdekében 2013-ban a Külügyminisztérium több projektet is támogatott, elsősorban a nem-kormányzati szervek részére kiírt EU-pályázatok önrész-támogatása kapcsán:

- 1,5 millió HUF támogatásban részesült az **Anthropolis Antropológiai Közhasznú Egyesület** NEFE tudatosság növelő projektje („**A globális nevelés tanára**”). A program célja, hogy megteremtse a projekt partnerországokban a nemzetközi fejlesztési képzés/globális nevelés egységes tanár-továbbképzési sztenderdjét egy többszintű, akkreditált modulrendszer bevezetésével. Magyarországon a projekt keretében 300 tanár 7500 diákja szerezne ismereteket NEFE témákban, növelve ezáltal a NEFE általános társadalmi elfogadottságát.
- 2,5 millió HUF támogatásban részesült az **Artemisszió Alapítvány projektje** („**Észak-Dél kapcsolat: iskolai partnerség európai és afrikai iskolák között egy igazságosabb és fenntarthatóbb világért**”), mely a NEFE széles körű társadalmi elfogadottságára irányul. A projekt célja, hogy fejlett és fejlődő országok közösen valósítsanak meg tantárgyközi projekteket a Millenniumi Fejlesztési Célokhoz kapcsolódóan, növelve ezáltal a résztvevő diákok NEFE-tudatosságát és elkötelezve a tanárokat a globális nevelés fontossága mellett. A projekt keretében első alkalommal kerül sor magyar és afrikai iskolák közötti oktatási partnerség megvalósítására.
- 3 millió HUF támogatásban részesült a **HAND Szövetség fejlesztési projektje** („**Koherensebb Európa egy igazságosabb világért**”). A projekt célja növelni a fejlesztési és megsokszorozni az érdekképviselői kapacitásokat, a rendelkezésre álló eszközöket és lehetőségeket, három célterületre fókuszálva: a civil társadalmi szervezetekre, az újságírókra és a szakpolitikai döntéshozókra. A civil szektor erősítése tréningeken, tanulmányokon, nyári egyetemeken képzésen, szemináriumon keresztül történik. Az újságírók számára segédanyag készül, továbbá a fejlődő országokban tett látogatások, sajtóanyagok, konferenciák és médiaesemények kívánják előmozdítani a téma médiában való megjelenését. A döntéshozókkal folytatott találkozók, egy sajtó-, illetve szakpolitikai adatbázis szolgálja a koherens fejlesztéspolitika ügyének reflektorfénybe állítását.

6.1 NEFE- és humanitárius jellegű rendezvények

2013 során a Külügyminisztérium és azon belül a NEFEFO vezetői, munkatársai számos hazai és nemzetközi rendezvényen vettek részt: előadóként, panelviták résztvevőjeként stb. Igyekeztek megismertetni a közönséggel a hazai NEFE és humanitárius politika szempontjait, aktualitásait. A szóban forgó rendezvények sorából az alábbiakat emeljük ki

- **2013. január 21-én** került sor Budapesten nemzetközi fejlesztési témájú konferenciára a DemNet Alapítvány, továbbá cseh, lengyel és szlovák civil szervezetek közös szervezésében. A rendezvény célja a V4-ek közös NEFE-tevékenységével kapcsolatos lehetőségeinek felmérése, valamint a terület politikai láthatóságának erősítése volt. A Külügyminisztérium részéről Kirchknopf Ádám főosztályvezető-helyettes tartott előadást a magyar NEFE-politikáról.
- **2013. február 14-17.** között Budapesten került sor a **II. Afrika Expóra és Vásárra**, amelynek keretében konferenciára került sor a különböző szektorok közötti együttműködés szerepének és jelentőségének áttekintése érdekében. A konferencia három kerekasztal-beszélgetés során az Afrikával foglalkozó kormányzati és diplomáciai; üzleti, valamint civil és tudományos szektor együttműködési lehetőségeit járta körül. A panelbeszélgetésen Makkay Lilla főosztályvezető ismertette a magyar NEFE-politika sajátosságait és afrikai gyakorlatát.
- A Magyar Vöröskereszt is részt vett a nyolc európai országban futó **„Silent Disaster – Csendes katasztrófák”** című **kampányban, amely arra hivatott, hogy felhívja a figyelmet azokra a katasztrófákra, amelyek körülöttünk zajlanak, de kevés médiafigyelmet kapnak.** A kampány egy brüsszeli bemutatóval indult, melynek mintájára minden, a kampányban részt vevő ország Vöröskeresztes Nemzeti Társasága kampány-nyitó eseményt szervezett. A hazai kampány indulásával egy időben, egy panelbeszélgetéssel egybekötött sajtó nyilvános bemutatóra került sor **2013. február 21-én** Budapesten. A rendezvényen a NEFEFO munkatársa vett részt.
- Franciaország, Mali és az Európai Bizottság szervezésében **2013. május 15-én**, 108 delegáció részvételével **magas szintű nemzetközi donorkonferenciára** került sor Brüsszelben az elkövetkező két évben Malinak nyújtandó nemzetközi fejlesztési támogatásokról, s azok ágazatok szerinti összehangolásáról. Az eseményen Makkay Lilla, a Külügyminisztérium Nemzetközi Fejlesztési Együttműködési és Humanitárius Segítségnyújtási Főosztály főosztályvezetője képviselte Magyarországot.
- **2013. május 24-én** a Budapesti Afrika Fórum keretein belül a hazai civil szervezetek önkéntesei által a fejlődő országokban megvalósított fejlesztési projektekről, valamint a KÜM által támogatott projektekről készült **„Szegénység Elleni Küzdelem – Nemzetközi Fejlesztési Együttműködés”** c. fotókiállítás a Külügyminisztérium Aulájában került bemutatásra. A fenntartható fejlődés, ezen belül a víz- és a szanitáció témában kibővített NEFE fotókiállítás 2013. szeptember 5-én a Jótékonyág Világnapja alkalmából a New York-i ENSZ Központban került bemutatásra. 2013. december 4-én az Országgyűlés Irodaházában Wintermantel Péter helyettes államtitkár nyitotta meg a fotókiállítást. A tárlat anyagát az Esélyek Háza országos hálózatán keresztül is láthatja a nagyközönség.

- A német külügyminisztérium szervezésében **2013. június 11-én** Berlinben került sor a természeti katasztrófákra és válságokra történő **felkészültséggel („preparedness”) foglalkozó konferenciára**. A rendezvényen részt vevő mintegy 100 fő – donorok, fejlődő országok, nemzetközi szervezetek és multinacionális cégek képviselői – elfogadták a sürgősségi felkészültséggel kapcsolatos ajánlásokat és legjobb tapasztalatokat összegző nyilatkozatot és mellékletét, valamint a téma kapcsán közös üzeneteket fogalmaztak meg a 2005-15 időszakra szóló Hyogo-i Cselekvési Keret felülvizsgálatával, a 2016-os humanitárius csúcstalálkozóval és a 2015 utáni átfogó fejlesztési és fenntartható fejlődési kerettel kapcsolatban. A rendezvényt Guido Westerwelle német külügyminiszter és Valerie Amos, az ENSZ humanitárius ügyekért felelős főtitkár-helyettese nyitotta meg, Magyarországot a NEFEFO munkatársa képviselte.
- Wintermantel Péter, a KüM globális ügyekért felelős helyettes államtitkára **2013. október elsején** részt vett az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) 2013. szeptember 30. és október 4. között üléselő Végrehajtó Bizottságának (ExCom) Szíriával foglalkozó magas szintű szegmensén. A találkozó margóján megbeszélésekre került sor a UNHCR és az OCHA magas rangú tisztviselőivel. A megbeszéléseken a szíriai válság, a szervezetek magyar alkalmazottainak ügye, a magyar menekültügyi szabályozás változásai, a 2016-os isztambuli humanitárius csúcstalálkozóval kapcsolatos tervek voltak a főbb tárgyalási témák.
- A Vöröskereszt és Vörös Félhold Társaságok Nemzetközi Szövetségének (IFRC) Európai Zónairodája 2013 során 42 európai, kaukázusi és közép-ázsiai nemzeti társaság bevonásával átfogó felmérést készített a 2008-as gazdasági válság hatásairól, valamint azoknak a társaságok tevékenységére gyakorolt hatásáról. A felmérés alapján elkészült jelentés („Think Differently”) **hivatalos bemutatójára 2013. november 5-én**, a Zónairoda székházában került sor, panelbeszélgetés keretében, amelyen a Magyar Kormány képviselőjében Wintermantel Péter globális ügyekért felelős helyettes államtitkár vett részt.
- **2013. november 6-án**, a Külügyminisztérium szervezésében szakértői szintű **V4-Japán nemzetközi fejlesztési együttműködési (NEFE) szemináriumra** került sor a Külügyminisztériumban, amelyet házigazdaként, a visegrádi országok nevében Wintermantel Péter globális ügyekért felelős helyettes államtitkár nyitott meg. A japán fél ekkor mutatta be azon három, a nyugat-balkáni és a kelet-európai térségben – az energiahatékonyság, a kkv-k kapacitásfejlesztése és az egészségügyi reform területén – megvalósítani tervezett NEFE projektjét, amelyek végrehajtásába a V4 szakértőket is szívesen várja.

6.2 NEFE keretstratégia, szakpolitikai stratégia és nemzetközi humanitárius koncepció

Az Országgyűlés Külügyi Bizottsága kezdeményezte Országgyűlési határozat meghozatalát a NEFE tevékenység fontosságáról, hatékonyságának növeléséről, NEFE keretstratégia

kidolgozásáról. A Magyar Nemzetközi Fejlesztési Együtműködési (NEFE) Politika ügyében elfogadott 11/2013. (III. 7.) OGY határozatban az Országgyűlés arra hívta fel a Kormányt, hogy „tekintettel a nemzetközi fejlesztési együttműködés és a fejlesztéshatékonyság magas szintű fórumain megfogalmazott elvekre és Magyarország nemzetközi kötelezettségvállalásaira, dolgozzon ki nemzetközi fejlesztési keretstratégiát 2013. június 30-ig” és nyújtsa be azt az Országgyűlés Külügyi Bizottságához.

Az Országgyűlés által megfogalmazott igénynek eleget téve a Külügyminisztérium 2013 májusára készítette el **Magyarország nemzetközi fejlesztési együttműködésére és humanitárius segítségnyújtási tevékenységére vonatkozó keretstratégiáját**, amelyet a Külügyi Bizottság június 17-i ülésén megtárgyalt és elfogadott. Egyben felkérte a KüM-öt, hogy a keretstratégiát a jogszabályi előírások figyelembevételével mellett (a kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Korm. rendelet) jóváhagyásra nyújtsa be a Kormányhoz. A NEFE szakpolitikai stratégia és nemzetközi humanitárius koncepció és az ehhez szükséges hatásvizsgálatok elkészültek. A közigazgatási egyeztetést követően a stratégia a Közigazgatási Államtitkári Értekezlet 2014. március 12-i és március 20-i ülésén került megtárgyalásra. A március 20-i ülésen a stratégia dokumentumai a Közigazgatási Államtitkári Értekezlet által elfogadásra és jóváhagyási javaslatlalt a Kormány elé kerültek.

7. Mellékletek

1. sz. melléklet: Magyarország hivatalos fejlesztési támogatásának (ODA) megoszlása 2013-ban
2. sz. melléklet: Multilaterális kifizetések 2013-ban (ODA)
3. sz. melléklet: A Külügyminisztérium NEFE ráfordításai 2013-ban
4. sz. melléklet: A társtárcák és egyéb államigazgatási intézmények ODA-ként elszámolható bilaterális kifizetései 2013-ban
5. sz. melléklet: Magyarország kötött segélyhitelezési portfóliója 2013-ban
6. sz. melléklet: Magyar kormányzati humanitárius segélytevékenység 2013-ban
7. sz. melléklet: Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Egészségügyi Államtitkárságának magyar ODA-hoz tett kiegészítése

1. sz. melléklet: Magyarország hivatalos fejlesztési támogatásának (ODA) megoszlása 2013-ban

	2012		2013	
BILAT. ÖSSZESEN:	4,9	18,4%	7,587	26,5%
ebből KüM	0,84	3,2%	0,57	2,0%
MULTILAT. ÖSSZESEN:	21,70	81,6%	21,078	73,5%
ebből KüM	5,2	19,5%	2,4	8,37%
BILAT+MULTILAT ÖSSZESEN	26,60	100,0%	28,665	100,0%
GNI	26 934		27 811	
ODA/GNI	0,10%		0,1031%	

Végleges adatok milliárd HUF-ban.

2. sz. melléklet: Multilaterális kifizetések 2013-ban (ODA)

Nemzetközi szervezet/program megnevezése	Felügyelő intézmény	Jogcím	ODA-ként elszámolható kifizetés HUF-ban
United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation - UNESCO (60%)	EMMI	tagdíj	123 252 216
United Nations Office of the United Nations High Commissioner for Refugees - UNHCR (100%)	KEF	hozzájárulás	141 337 653
Food and Agricultural Organisation - FAO (51%)	KEF	hozzájárulás	109 093 705
World Meteorological Organisation - WMO (4%)	VM - OMSZ	hozzájárulás	14 045
International Atomic Energy Agency (Contributions to Technical Cooperation Fund Only) - IAEA-TCF (100%)	OAH	tagdíj	57 337 853
International Organisation for Migration - IOM (100%)	BM	tagdíj	30 064 692
International Labour Organisation - Assessed Contributions - ILO-Assessed (60%)	NGM	hozzájárulás	156 004 834
International Monetary Fund - Poverty Reduction and Growth - Heavily Indebted Poor Countries Debt Relief Initiative Trust Fund [includes HIPC, Extended Credit Facility (ECF), and ECF-HIPC sub-accounts] - IMF-PRG-HIPC (100%)	NGM	önkéntes	18 184 084

International Bank for Reconstruction and Development - IBRD (100%)	NGM	önkéntes	1 958 600 000
International Development Association - IDA (100%)	NGM	tagdíj	1 095 760 000
International Development Association - Multilateral Debt Relief Initiative - IDA-MDRI (100%)	NGM	önkéntes	98 160 000
European Commission - Development Share of Budget - EC (közös költségvetés fejlesztési rész) (100%)	NGM	tagdíj	14 501 383 622
International Labour Organisation - Assessed Contributions - ILO-Assessed (60%)	NGM- Nemzeti Munkaügyi Hivatal	tagdíj	11 240 840
Food and Agricultural Organisation - FAO(51%)	VM	önkéntes	108 120 000
Food and Agricultural Organisation - FAO(51%)	VM	tagdíj	84 605 158
Food and Agricultural Organisation - FAO(51%)	VM	hozzájárulás	117 030 741
International Union for the Conservation of Nature - IUCN (100%)	VM	tagdíj	7 324 411
Convention to Combat Desertification - UNCCD (100%)	VM	tagdíj	5 363 030
United Nations Environment Programme - UNEP (100%)	VM	tagdíj	2 290 600
World Food Programme - WFP (100%)	VM	tagdíj	3 435 900
International Seed Testing Association - ISTA (100%)	VM	tagdíj	1 522 394
Montreal Protocol (100%)	VM	tagdíj	24 132 235
International Telecommunications Union - ITU (18%)	NFM	tagdíj	6 841 275
Universal Postal Union - UPU (16%)	NFM	tagdíj	7 987 556
United Nations Framework Convention on Climate Change - UNFCCC (61%)	NFM	tagdíj	7 307 117
European Commission - European Development Fund - EDF (100%)	KÜM	tagdíj	1 802 240 124
United Nations - ENSZ (18%)	KÜM	kötelező hozzájárulás	264 484 849
United Nations Department of Peacekeeping Operations – UNDPKO - ENSZ Békefenntartási befizetések (7%)	KÜM	kötelező hozzájárulás	116 861 319

International Organisation of the Francophonie - OIF (100%)	KÜM	önkéntes	3 124 572
United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East - ENSZ Palesztin Menekülteket Segélyező és Munkaközvetítő Hivatal (UNRWA) (100%)	KÜM	önkéntes	2 207 300
Central Emergency Response Fund – World Health Organisation - ENSZ (CERF) WHO (100%)	KÜM	önkéntes	4 460 700
Central Emergency Response Fund - United Nations Children’s Fund - ENSZ (CERF) UNICEF (100%)	KÜM	önkéntes	20 962 200
Central Emergency Response Fund - ENSZ CERF (100%)	KÜM	önkéntes	15 108 010
United Nations Office of Co-ordination of Humanitarian Affairs - OCHA UNDAC Mission (100%)	KÜM	önkéntes	5 647 750
United Nations Office of Co-ordination of Humanitarian Affairs - (OCHA) (100%)	KÜM	önkéntes	5 844 600
International Committee of the Red Cross - ICRC (100%)	KÜM	önkéntes	37 124 000
International Committee of the Red Cross/World Food Programme - ICRC / WFP (100%)	KÜM	önkéntes	5 969 000
International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies - IFRCRCS (100%)	KÜM	önkéntes	14 611 500
United Nations International Strategy for Disaster Reduction - Nemzetközi Katasztrófa-csökkentési Stratégia (ISDR) (75%)	KÜM	önkéntes	1 762 841
United Nations High Commissioner for Human Rights - OHCHR (Kínzás Áldozatait Segítő Alap, kisebbségi tevékenység támogatása, egyéb) (64%)	KÜM	önkéntes	9 516 160
United Nations Development Programme - UNDP (100%)	KÜM	önkéntes	5 628 950
United Nations Population Fund - UNFPA (100%)	KÜM	önkéntes	10 989 500
United Nations Office of the United Nations High Commissioner for Refugees - UNHCR (100%)	KÜM	önkéntes	17 813 700
United Nations Office of the United Nations High Commissioner for Refugees / United Nations Children’s Fund - UNHCR / UNICEF (100%)	KÜM	önkéntes	11 938 000

United Nations Office on Drugs and Crime - UNODC (100%)	KÜM	önkéntes	14 770 000
United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women - UN WOMEN (100%)	KÜM	önkéntes	3 275 250
International Organisation for Migration - (IOM) (100%)	KÜM	önkéntes	5 947 600
Egyéb (Bankköltség + árfolyam veszteség) (100%)	KÜM		21 830 018
Multilaterális kifizetések összesen:			21 078 511 903 Ft

3. A Külügyminisztérium NEFE ráfordításai 2013-ban

Célország	Projekt megnevezése, leírása	Összeg (HUF)	Végrehajtó/kifizető intézmény
Admin költség	NEFE-vel foglalkozó belföldi munkatársak bér és utazási költségei	96 621 091	KÜM
Admin költség	NEFE-vel foglalkozó külképviseleten tartozózkodó munkatársak bérköltségei	347 976 278	KÜM
Afganisztán	PRT - Egészségügyi intézmények kapacitásépítése Baghlan tartományban	3 671 550	KÜM
Admin költség	Afganisztán PRT banki költségek	47 617	KÜM
Afganisztán	PRT - Afgán diákok magyarországi képzése	11 305 250	KÜM
Admin költség	Humanitárius - MÁK és egyéb költségek	572 021	KÜM
Szíria	Szíriai menekültek megsegítése	500 000	KÜM
Törökország	Szíriai válság nyomán kialakult törökországi helyzet	5 802 000	KÜM
Fülöp-szigetek	Humanitárius segély a fülöp-szigeteki tájfun okozta károk enyhítésére	4 351 500	KÜM
Libanon	Libanonban élő palesztin menekültek segélyezése	10 035 300	KÜM
Haiti	Segélyjavaslat a hurrikán súlytottá Haitinek	2 220 000	KÜM
Montenegró	Menekülttábor támogatása	2 833 921	KÜM

Szíria	Bulgáriai humanitárius segélyszállítmány szír menekülteknek	968 609	KÜM
Haiti	Orvosi táska beszerzése	500 000	KÜM
Moldova	Csattolódj be a társadalomba program	1 192 199	KÜM
Ukrajna	A beteg aranyórája - egészségügyi intézmény fejlesztés	2 917 295	KÜM
Kenya	Szanitációs központ létesítése Mombasában	7 018 311	KÜM
Kenya	Napenergiát a kenyai gyerekeknek program	2 633 591	KÜM
Kenya	Higiéncia az egészségért program	1 422 026	KÜM
Ukrajna	Szakértők fogadása a Duna Régió Stratégia keretében	334 620	KÜM
Szerbia	Kapacitásfejlesztés	1 540 000	KÜM
Montenegró	Montenegrói igazságügyi együttműködés támogatása	5 000 000	KÜM
Mongólia	Mongol vámisztviselők magyarországi képzése	6 109 230	KÜM
Ukrajna	Árvízvédelmi együttműködés Ukrán Duna Régió Stratégia keretében	10 000 000	KÜM
Kenya	Burai Gyermekotthon adományokkal történő támogatása	38 813	KÜM
Admin költség	MÁK Bank és kezelési költségek	118 837	KÜM
Admin költség	Hírdetési költségek	370 840	KÜM
Admin költség	NEFE tudatosság növelés	3 750 000	KÜM
Kongó	College Othniel megújul projekt	2 500 000	KÜM
Vietnám	Baromfikutatás a fejlesztésért	862 500	KÜM
Ukrajna	Hátrányos helyzetű beregszászi gyerekek támogatása	1 325 000	KÜM
Bosznia-Hercegovina	Új módszerek a fenntarthatóságért Boszniában	1 000 000	KÜM
Szerbia	Kapacitásfejlesztés szerbiában	625 000	KÜM
Admin költség	Kiállítás költségei	200 000	KÜM
Admin költség	Bankköltségek	58 151	KÜM
Szerbia	Árvíz kockázatok felmérése	3 061 748	KÜM
Kenya	Burai Gyermekotthon adományokkal történő támogatása	261 249	KÜM
Szerbia	Szennyvízkezelés	833 234	KÜM

Szerbia	Vízminőséggel kapcsolatos szeminárium	837 927	KÜM
Szerbia	Takarmányozással kapcsolatos tréning	841 559	KÜM
Mongólia	Mongol vízügyi szakemberek képzése	22 900 000	KÜM
A Külügyminisztérium NEFE, Humanitárius, Keleti Partnerség, PRT és adminisztratív jogcímenek teljesített összesített bilaterális kifizetései (ODA)		565 157 267 Ft	

4. sz. melléklet: A társtárcák és egyéb államigazgatási intézmények ODA-ként elszámolható bilaterális kifizetései 2013-ban

Célország	Projekt megnevezése, leírása	Összeg (HUF)	Végrehajtó/kifizető intézmény
Afganisztán	Civil katonai együttműködés (CIMIC) adományozás és beruházás	71 537 664	HM
Afganisztán	oktatás, képzés, ösztöndíj	17 969 000	EMMI
Afganisztán	FAO ösztöndíjas program	11 634 951	VM
Afganisztán	Élelmezés és táplálékbiztonság javítása Baghlan tartományban	11 000 000	VM
Albánia	oktatás, képzés, ösztöndíj	3 602 000	EMMI
Albánia	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	4 563 808	OGY
Albánia	Az NBF által a kiberbűnözés elleni küzdelem témájában tartott szeminárium	570 000	KIM
Algéria	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 785 000	EMMI
Algéria	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	37 157	OGY
Angola	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 190 000	EMMI
Argentína	oktatás, képzés, ösztöndíj	357 000	EMMI
Azerbajdzsán	oktatás, képzés, ösztöndíj	4 284 000	EMMI
Azerbajdzsán	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	1 011 553	OGY
Banglades	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 190 000	EMMI
Belorusz	oktatás, képzés, ösztöndíj	2 856 000	EMMI
Belorusz	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	17 596	OGY

Belorusz	Bilaterális együttműködés	891 000	MTA
Bhután	oktatás, képzés, ösztöndíj	119 000	EMMI
Bosznia és Hercegovina	oktatás, képzés, ösztöndíj	833 000	EMMI
Bosznia és Hercegovina	Tuzlai ivóvíztisztító	30 804 009	NGM
Bosznia-Hercegovina	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	2 453 752	OGY
Botswana	oktatás, képzés, ösztöndíj	238 000	EMMI
Brazília	oktatás, képzés, ösztöndíj	54 172 340	EMMI
Brazília	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	710 405	OGY
Burkina Faso	oktatás, képzés, ösztöndíj	119 000	EMMI
Chile	oktatás, képzés, ösztöndíj	714 000	EMMI
Costa Rica	oktatás, képzés, ösztöndíj	238 000	EMMI
Dél-afrikai Köztársaság	oktatás, képzés, ösztöndíj	952 000	EMMI
Dél-Afrikai Köztársaság	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	131 831	OGY
Ecuador	oktatás, képzés, ösztöndíj	476 000	EMMI
Ecuador	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	6 785 203	OGY
Egyiptom	oktatás, képzés, ösztöndíj	20 321 400	EMMI
Egyiptom	Bilaterális együttműködés	871 600	MTA
Eritrea	oktatás, képzés, ösztöndíj	357 000	EMMI
Etiópia	oktatás, képzés, ösztöndíj	2 142 000	EMMI

Etiópia	FAO ösztöndíjas program	27 633 010	VM
Fülöp-szigetek	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 666 000	EMMI
Fülöp-szigetek	FAO ösztöndíjas program	1 454 369	VM
Gambia	oktatás, képzés, ösztöndíj	119 000	EMMI
Ghána	oktatás, képzés, ösztöndíj	3 808 000	EMMI
Grúzia	oktatás, képzés, ösztöndíj	3 570 000	EMMI
Grúzia	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	837 867	OGY
Guatemala	oktatás, képzés, ösztöndíj	119 000	EMMI
Guyana	oktatás, képzés, ösztöndíj	238 000	EMMI
Honduras	oktatás, képzés, ösztöndíj	119 000	EMMI
India	oktatás, képzés, ösztöndíj	12 080 500	EMMI
India	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	75 847	OGY
India	Bilaterális együttműködés	4 050 000	MTA
Indonézia	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 280 440	EMMI
Indonézia	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	2 944 224	OGY
Irak	oktatás, képzés, ösztöndíj	3 332 000	EMMI
Irán	oktatás, képzés, ösztöndíj	117 572 000	EMMI
Jemen	oktatás, képzés, ösztöndíj	16 112 600	EMMI
Jordánia	oktatás, képzés, ösztöndíj	54 296 430	EMMI

Kambodzsa	oktatás, képzés, ösztöndíj	595 000	EMMI
Kamerun	oktatás, képzés, ösztöndíj	13 804 000	EMMI
Kazahsztán	oktatás, képzés, ösztöndíj	12 733 000	EMMI
Kazahsztán	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	8 441 645	OGY
Kazahsztán	Kormányzati, gyógyszerpiaci szabályozási vezetőkből álló kazah delegáció	28 000	Főpolgármesteri Hivatal
Kazahsztán	FAO ösztöndíjas program	2 908 738	VM
Kazahsztán	A vízhasználat fenntarthatóságának növelése a Balkas-tó medencéjében	40 000 000	VM
Kenya	oktatás, képzés, ösztöndíj	2 499 000	EMMI
Kenya	FAO ösztöndíjas program	17 452 427	VM
Kína	oktatás, képzés, ösztöndíj	60 582 320	EMMI
Kína	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	3 050 382	OGY
Kína	A központi mentőszervezetek éves nemzeti gyakorlatán való részvétel	430 000	BM OKF
Kína	Bilaterális együttműködés	1 516 804	MTA
Kína	Tapasztalatcsere, képzés	3 411 289	Főpolgármesteri Hivatal
Kirgizisztán	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 190 000	EMMI
Kirgizisztán	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	964 037	OGY
Kirgizisztán	FAO ösztöndíjas program	2 908 738	VM
Kolumbia	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 071 000	EMMI
Koreai Népi Demokratikus Köztársaság	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 190 000	EMMI

Koszozó	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 071 000	EMMI
Koszozó	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	4 044 549	OGY
Koszozó	Koszozó delegáció budapesti látogatása	106 380	Energetikai és Közműszabályozási Hivatal
Koszozó	FAO ösztöndíjas program	5 817 476	VM
Kuba	oktatás, képzés, ösztöndíj	119 000	EMMI
Laosz	oktatás, képzés, ösztöndíj	357 000	EMMI
Laosz	Nongteng farm korszerősítése	37 801 142	NGM
Laosz	Namsuang és Namhoum farm korszerősítések	37 008 111	NGM
Laosz	Nalunag és Nambak farm korszerősítések	37 858 516	NGM
Laosz	FAO ösztöndíjas program	2 908 738	VM
Libanon	oktatás, képzés, ösztöndíj	3 808 000	EMMI
Libéria	oktatás, képzés, ösztöndíj	119 000	EMMI
Líbia	oktatás, képzés, ösztöndíj	6 069 000	EMMI
Macedónia	oktatás, képzés, ösztöndíj	2 023 000	EMMI
Macedónia	"Felkészülés a Strukturális és Kohéziós Alapok fogadására" c. előadás, képzés	850 110	Miniszterelnökség – NFÜ
Macedónia	Tapasztalatcsere határmenti együttműködési programok terén	1 135 729	Miniszterelnökség – NFÜ
Macedónia	Szkopje 2014 projekt, szakmai megbeszélések, tapasztalatcsere	365 721	Főpolgármesteri Hivatal
Macedónia	FAO ösztöndíjas program	2 908 738	VM
Madagaszkár	oktatás, képzés, ösztöndíj	238 000	EMMI

Malajzia	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 071 000	EMMI
Malawi	oktatás, képzés, ösztöndíj	119 000	EMMI
Marokkó	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 190 000	EMMI
Marokkó	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	3 227 631	OGY
Mauritius	oktatás, képzés, ösztöndíj	4 165 000	EMMI
Mexikó	oktatás, képzés, ösztöndíj	6 237 500	EMMI
Mexikó	Bilaterális együttműködés	3 500 000	MTA
Mianmar	oktatás, képzés, ösztöndíj	119 000	EMMI
Mianmar	EU-elnökségi tapasztalatok átadása, informatikai rendszerek fejlesztése, víztisztító projekt megvalósításának támogatása	400 000	KIM
Moldova	Bilaterális együttműködés	404 000	MTA
Moldova	oktatás, képzés, ösztöndíj	4 868 000	EMMI
Moldova	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	1 180 600	OGY
Moldova	FAO ösztöndíjas program	2 908 738	VM
Moldova	Gazdaságok öntözési technológiáinak próba-projektje	87 000 000	VM
Mongólia	oktatás, képzés, ösztöndíj	16 233 400	EMMI
Mongólia	Bilaterális együttműködés	310 000	MTA
Mongólia	Városgazdálkodás és fejlesztés, jurta-negyed rehabilitáció, közlekedés, vízügy, szennyvíz, hulladékkezelés és környezetvédelem tapasztalatátadás	1 560	Főpolgármesteri Hivatal

Mongólia	FAO ösztöndíjas program	10 180 583	VM
Montenegró	Twinning projektek generálása	142 317	Miniszterelnökség – NFÜ
Montenegró	Montenegrói hallgatók 300 órás nyelvi képzése	2 016 000	HM
Montenegró	oktatás, képzés, ösztöndíj	2 516 000	EMMI
Montenegró	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	3 671 276	OGY
Montenegró	Podgoricai Egészségügyi Szakiskola	33 988 819	NGM
Montenegró	Podgoricai vizsgaközpont	41 739 225	NGM
Montenegró	Podgoricai óvoda	23 612 247	NGM
Montenegró	Podgoricai általános iskola	36 685 449	NGM
Mozambik	oktatás, képzés, ösztöndíj	119 000	EMMI
Namíbia	oktatás, képzés, ösztöndíj	595 000	EMMI
Namíbia	FAO ösztöndíjas program	2 908 738	VM
Nepál	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 190 000	EMMI
Nicaragua	oktatás, képzés, ösztöndíj	238 000	EMMI
Niger	oktatás, képzés, ösztöndíj	119 000	EMMI
Nigéria	oktatás, képzés, ösztöndíj	98 413 000	EMMI
Nigéria	FAO ösztöndíjas program	1 454 369	VM
Örményország	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 785 000	EMMI
Örményország	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	826 305	OGY

Pakisztán	oktatás, képzés, ösztöndíj	7 854 000	EMMI
Palesztin Nemzeti Hatóság	oktatás, képzés, ösztöndíj	2 737 000	EMMI
Panama	oktatás, képzés, ösztöndíj	119 000	EMMI
Peru	oktatás, képzés, ösztöndíj	595 000	EMMI
Ruanda	oktatás, képzés, ösztöndíj	238 000	EMMI
Seychelle-szigetek	oktatás, képzés, ösztöndíj	357 000	EMMI
Sierra Leone	oktatás, képzés, ösztöndíj	119 000	EMMI
Sri Lanka	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 309 000	EMMI
Sri Lanka	Kalatuwawa víztisztító	113 799 317	NGM
Sri Lanka	Labugama víztisztító	113 652 916	NGM
Szenegál	oktatás, képzés, ösztöndíj	238 000	EMMI
Szerbia	oktatás, képzés, ösztöndíj	444 931 000	EMMI
Szerbia	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	4 598 696	OGY
Szerbia	Határon túli magyar szervezetek támogatása	20 700 000	Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.
Szerbia	Határon túli magyar szervezetek támogatása	2 500 000	Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.
Szerbia	Határon túli magyar szervezetek támogatása	58 650 000	Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.
Szerbia	Határon túli magyar szervezetek támogatása	113 300 000	Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.
Szerbia	Határon túli magyar szervezetek támogatása	764 370 000	Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.
Szerbia	Bilaterális együttműködés	4 365 000	MTA

Szerbia	FAO ösztöndíjas program	20 361 165	VM
Szíria	Sürgősségi segély szír menekültek megsegítésére Bulgáriában	12 024 000	BM OKF
Szíria	oktatás, képzés, ösztöndíj	7 712 000	EMMI
Szomália	oktatás, képzés, ösztöndíj	238 000	EMMI
Szudán	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 785 000	EMMI
Szudán	FAO ösztöndíjas program	1 454 369	VM
Tádzsikisztán	oktatás, képzés, ösztöndíj	595 000	EMMI
Tanzánia	oktatás, képzés, ösztöndíj	595 000	EMMI
Tanzánia	Tanzániai delegáció budapesti látogatása	34 375	Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal
Thaiföld	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 802 580	EMMI
Thaiföld	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	872 655	OGY
Togo	oktatás, képzés, ösztöndíj	119 000	EMMI
Törökország	oktatás, képzés, ösztöndíj	95 202 500	EMMI
Törökország	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	16 168 387	OGY
Törökország	Tapasztalatcsere	663 363	Miniszterelnökség - NFÜ
Törökország	Bilaterális együttműködés	336 131	MTA
Törökország	Városfejlesztés, víz és szennyvízkezelés, gazdasági együttműködés, ivóvíztisztítás, akadálymentesítés, közlekedés fejlesztés, hulladékkezelési projektek	3 123 620	Főpolgármesteri Hivatal
Tunézia	oktatás, képzés, ösztöndíj	476 000	EMMI

Türkmenisztán	oktatás, képzés, ösztöndíj	595 000	EMMI
Uganda	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 547 000	EMMI
Ukrajna	oktatás, képzés, ösztöndíj	422 192 000	EMMI
Ukrajna	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	2 881 098	OGY
Ukrajna	Ukrajna - Nyugat-ukrajnai humanitárius módszertani oktatás elősegítése	100 000	BM OKF
Ukrajna	Határon túli magyar szervezetek támogatása	10 000 000	Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.
Ukrajna	Határon túli magyar szervezetek támogatása	5 000 000	Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.
Ukrajna	Határon túli magyar szervezetek támogatása	1 289 320 751	Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.
Ukrajna	Határon túli magyar szervezetek támogatása	5 000 000	Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.
Ukrajna	Bilaterális együttműködés	3 446 000	MTA
Ukrajna	Ukrán euro-integráció stratégia kulturális és szociális mércéi konferencia	38 741	Főpolgármesteri Hivatal
Ukrajna	FAO ösztöndíjas program	14 543 689	VM
Uruguay	oktatás, képzés, ösztöndíj	238 000	EMMI
Üzbegisztán	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 904 000	EMMI
Üzbegisztán	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	8 441 645	OGY
Üzbegisztán	Tapasztalatcsere: városépítés, kommunális szolgáltatások fejlesztése, turisztika, kultúra	51 181	Főpolgármesteri Hivatal
Venezuela	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 428 000	EMMI
Vietnam	Demokratikus parlamentáris intézményrendszer fejlesztése	249 582	OGY
Vietnam	Bilaterális együttműködés	589 240	MTA

Vietnam	Tárgyalások vízügyi, csatornázási, egészségügyi, közlekedési, szakértői felsőoktatási és szakképzési, árvízvédelmi és környezetszennyezés csökkentési témában	3 260 469	Főpolgármesteri Hivatal
Vietnam	Quang Binh víztisztító	86 229 780	NGM
Vietnam	oktatás, képzés, ösztöndíj	52 300 120	EMMI
Vietnam	FAO ösztöndíjas program	20 361 165	VM
Vietnam	Hai Phong tartományi népességnyilvántartó rendszer kiépítése	1 300 000	KIM
Zambia	oktatás, képzés, ösztöndíj	1 071 000	EMMI
Zimbabwe	oktatás, képzés, ösztöndíj	357 000	EMMI
Regionális Oktatási Központ (ROK) költségei	oktatás	40 200 000	GVH
Adminisztratív költségek	Béreköltségek, rendezvény költségek, menekültek megsegítésére irányuló költségek	2 008 165 280	Miniszterelnökség – NFÜ, Főpolgármesteri Hivatal, BÁH
Társtárcák, intézmények bilaterális kifizetései összesen:		7 021 571 718 Ft	

5. sz. melléklet: Magyarország kötött segélyhitelezési portfóliója 2013-ban

Célország	Projekt megnevezése, leírása	kötváll. éve	2013-ban kifizetett kamattámogatás és biztosítási díj (HUF)	2013-ban folyósított hitel összege (HUF)	Kedvezményezett
Bosznia-Hercegovina	Tuzlai ivóvíztisztító	2005	30.804.009	0,00	JKP Vodovod i Kanalizacija, Tuzla
Montenegró	Podgoricai eü. szakiskola (LOT I)	2006	33.988.819	0,00	Montenegrói Közmunkaügyi Igazgatóság
	Podgoricai vizsgaközpont (LOT II)		41.739.225	0,00	Montenegrói Közmunkaügyi Igazgatóság
	Podgoricai óvoda (LOT III)		23.612.247	0,00	Montenegrói Közmunkaügyi Igazgatóság
	Podgoricai általános iskola (LOT IV)		36.685.449	0,00	Montenegrói Közmunkaügyi Igazgatóság
Laosz	Nongteng farm korszerűsítés	2009	37.801.142	0,00	Laoszi Mezőgazdasági és Erdészeti Minisztérium
	Namxuang és Namhoum farm korszerűsítések		37.008.111	0,00	Laoszi Mezőgazdasági és Erdészeti Minisztérium
	Nalunag és Nambak farm korszerűsítések		37.858.516	0,00	Laoszi Mezőgazdasági és Erdészeti Minisztérium
Sri Lanka	Kalatuwawa víztisztító	2007	113.799.317	0,00	Sri Lankai Vízügyi és Csatornázási Igazgatóság
	Labugama víztisztító		113.652.916	0,00	Sri Lankai Vízügyi és Csatornázási Igazgatóság
	kotróhajó + homoksótalanító üzem		Új projekt várható		Állami Építési Vállalat Sri Lanka
Vietnam	Quang Binh víztisztító	2013	86.229.780	0,00	Vietnami Tervezési és Beruházási Minisztérium
	népességyilvántartó rendszer	2008	A Kormányközi Megállapodás hosszabbítva, a tender kiírás eredménye felülvizsgálat alatt, kifizetés ezért még nem történt		Vietnami Tervezési és Beruházási Minisztérium
	Can Tho-i onkológiai központ	2009			Vietnami Egészségügyi Minisztérium
Összesen:			593.179.531 Ft		

Forrás: NGM

6. sz. melléklet: Magyar kormányzati humanitárius segélytevékenység 2013-ban

Végrehajtó partner	Kedvezményezett ország/régió	Segély formája	Válság típusa	Segély nagysága	
				(Ft)	(€)
Fővárosi Vízművek, Magyar Vöröskereszt	Fülöp-szigetek	In kind	Haiyan (Yolanda) tájfun okozta károk nyomán tiszta ivóvíz biztosítása	26.864.401*	89.709,48*
UNDP	OPT	Pénzbeni	H1N1 védőoltási kampány	3.399.450	11.077,47
	Szíria	Pénzbeni	Fogyatékos személyek rehabilitációja	2.229.500	7.809,45
UNRWA	Libanon	Pénzbeni	Szíriai palesztin menekültek	10.035.300	33.000,00
	Libanon	Pénzbeni	Nah-el Bared menekülttábor	2.207.300	7.270,08
WHO	Szíria	Pénzbeni	A táplálkozásbiztonság erősítésével kapcsolatos projekt	4.460.700	15.000,00
ICRC	Ált. hum. tám.	Pénzbeni	Önkéntes hozzájárulás	14.869.000	50.000,00
	Libanon	Pénzbeni	Szíriai menekültekkel kapcsolatos projekt	7.434.500	25.000,00
	Libanon	Pénzbeni	Szíriai menekültekkel kapcsolatos projekt	14.820.500	50.000,00
CERF	Ált. hum. tám.	Pénzbeni	Önkéntes hozzájárulás 2013-ra	4.554.810	15.000,00
	Ált. hum. tám.	Pénzbeni	Önkéntes hozzájárulás 2014-re	10.553.200	35.000,00
IFRC	Ált. hum. tám.	Pénzbeni	Önkéntes hozzájárulás a budapesti Európai Zóna Iroda javára	14.611.500	50.000,00
ISDR	Ált. hum. tám.	Pénzbeni	Önkéntes hozzájárulás	2.350.454	8.000,00
OCHA	Ált. hum. tám.	Pénzbeni	Önkéntes hozzájárulás	5.844.600	20.000,00
OHCHR	Ált. hum. tám.	Pénzbeni	Önkéntes hozzájárulás	8.921.400	30.000,00
UNDAC	Ált. hum. tám.	Pénzbeni	Önkéntes hozzájárulás	5.647.750	19.523,62
UNHCR	Ált. hum. tám.	Pénzbeni	Önkéntes hozzájárulás	8.921.400	30.000,00
	Libanon	Pénzbeni	Szíriai menekültekkel kapcsolatos projekt	8.892.300	30.000,00
UNICEF	Kenya	Pénzbeni	Sérülékeny nők és gyermekek támogatását célzó program	11.938.000	40.000,00
	Szíria	Pénzbeni	Gyermekek és rászorultak vízhez, szanitációhoz és higiéniahoz való hozzáféréssel foglalkozó projekt	5.969.000	20.000,00
	Fülöp-szigetek	Pénzbeni	Haiyan (Yolanda) tájfun kapcsán gyermekvédelmi program	9.045.600	30.000,00
	Közép-afrikai Köztársaság	Pénzbeni	Nemi erőszak elleni küzdelmet támogató projekt	5.947.600	20.000,00
UNFPA	Fülöp-szigetek	Pénzbeni	Haiyan (Yolanda) tájfun kapcsán menekültté vált személyek hozzáférése a reprodukciós egészségügyi szolgáltatásokhoz	8.760.000	29.429,08
	Mali	Pénzbeni	Konfliktusban érintett személyek védelme a nemi erőszak	11.938.000	40.000,00

			elleni küzdelem tekintetében		
WFP	Közel-Kelet	Pénzbeni	Szíriai válsággal kapcsolatos regionális élelmezésbiztonsági projekt	2.000.000	7.506,29
	Dél-Szudán	Pénzbeni	5 éven aluli gyermekek és nők táplálkozásbiztonságát segítő projekt	5.969.000	20.000,00
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet	Szerbia	Pénzbeni	Tornádó okozta károk helyreállítása	1.500.000	4.927,40
IOM	Ált. hum. tám.	Pénzbeni	Önkéntes hozzájárulás a szervezet budapesti irodájának tevékenységéhez	5.947.600	20.000,00
OKF-KÜM-Máltai Szeretetszolgálat	Bulgária	In-kind	Szír menekültek befogadását elősegítő tárgyi eszközök	12.992.608**	43.479,58**
KÜM	Fülöp-szigetek	In-kind	Sürgősségi orvosi táska	997.807	3.332,02
	Irak	In-kind	Téli ruházat szíriai menekült gyermekek részére	3.000.000	10.018,03
	ÖSSZESEN:			242.623.280	815.082,50

Forrás: [EDRIS](#) és [CECIS](#) adatbázisok

Magyarázat

* = Tekintettel arra, hogy a fülöp-szigeteki misszióval kapcsolatos költségek kifizetésére 2014 elején került sor, a 2013. évi ODA-statisztikában ezen összeg nem szerepel.

** = Az összeg tartalmazza a Máltai Szeretetszolgálat által a magyar segítségnyújtáshoz felajánlott 2.000 db takaró ellenértékét.

7. sz. melléklet: Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Egészségügyi Államtitkárságának magyar ODA-hoz tett kiegészítése*:

Multilaterális tevékenység:

Nemzetközi szervezet/program megnevezése	Felügyelő intézmény	Jogcím	ODA-ként elszámolható kifizetés HUF-ban
World Health Organisation – WHO (76%)	EMMI	tagdíj	221 369 586
FAO/UNEP Rotterdami PIC Egyezmény (100%)	EMMI	hozzájárulás	913 463
United Nations Economic Commission for Europe – UNECE (89%)	EMMI	hozzájárulás	1 332 508
Organisation for Economic Co-operation and Development – OECD (100%)	EMMI	tagdíj	803 996
ÖSSZESEN:			224 419 553

Bilaterális tevékenység:

Célország	Projekt megnevezése, leírása	Összeg (HUF)	Végrehajtó/kifizető intézmény
Albánia	Magyar-albán szakértői tárgyalás	5300	EMMI
Szerbia	Magyar- Szerb Szociális Biztonsági Egyezmény tárgyalása	641 784	EMMI
Törökország	Magyar-Török Szociális Biztonsági Egyezmény tárgyalása	927 700	EMMI
Kazahsztán	Kazah egészségügyi miniszter helyettes látogatása	6400	EMMI
Vietnám	Magyar-Vietnámi Gazdasági Vegyes Bizottság ülése	12 680	EMMI
ÖSSZESEN:		1 593 864	

*Az EMMI Egészségügyi Államtitkárságának nemzetközi szervezetekhez történt befizetései, valamint a bilaterális kiadások pótlólag kerültek a beszámolóba.